

BEVARANDEPROGRAM

WILSON PARK

HELSINGBORGS MUSEUM
HELSINGBORGS BEVARINGSPLANSKOMMITTÉ

2001

Bevarandeprogram för Wilson Park och Anneberg

Fastställt av kommunfullmäktige 1999-08-24

Helsingborgs bevaringsplanskommitté

Helsingborgs museum

Text: Lars-Eric Jönsson, Suzanne Pluntke, Karin Gustavsson, Helsingborgs museum
Tryck inlaga: Kontorsservice, Helsingborgs stad
Tryck omslag: EU Graphic
Foto: Helsingborgs museum
Karta på omslagets insida: Stadsbyggnadskontoret, Kartenheten
©Helsingborgs Museum 2001

INNEHÅLL

5	Förord
7	Inledning
7	Syfte
7	Klassificering av byggnader och miljöer
8	Stöd för bevarande i gällande lagstiftning
9	Områdets bebyggelsehistoria
11	Olika perioder i bebyggelseutvecklingen
12	Områdets karaktärsdrag
13	Katalog över bebyggelsen i området
13	Kvarteret Björnen
16	Kvarteret Ekorren
20	Kvarteret Geten
22	Kvarteret Haren
24	Kvarteret Hermelinen
26	Kvarteret Hästen
29	Kvarteret Igelkotten
32	Kvarteret Illern
34	Kvarteret Kaninen
36	Kvarteret Karlavagnen
37	Kvarteret Lejonet
39	Kvarteret Mullvaden
42	Kvarteret Orion
44	Kvarteret Pantern
45	Kvarteret Polstjärnan
46	Kvarteret Regulus
47	Kvarteret Renen
51	Kvarteret Räven
53	Kvarteret Saturnus
55	Kvarteret Sebran
55	Kvarteret Sirius
55	Kvarteret Sobeln
56	Kvarteret Tigern
60	Kartbilaga
63	Källor och litteratur

FÖRORD

Detta bevaringsprogram för stadsdelen Wilson Park har arbetats fram av bevaringsplanskommittén i Helsingborgs stad. Kommittén bestod under den aktuella arbetsperioden av fem ledamöter och fyra tjänstemän. Två av ledamöterna utses av byggnadsnämnden, två av kulturnämnden. Kommunstyrelsen utser ordförande. Kommittén är direkt underställd kommunstyrelsen. Tidigare fastställda bevaringsprogram behandlar Helsingborgs stadskärna (antaget av kommunfullmäktige 1985), Råå (1991), Västra Tågaborg (1995), Olympia – Slottshöjden (1997) och Drottninggatan – Pålsjö (1998).

Wilson Park började bebyggas vid 1900-talets början, och bebyggelsen i området speglar hela 1900-talets bebyggelsehistoria. Både enfamiljshus och flerfamiljshus finns och mångfalden av byggnadsstilar och karaktärer på miljöerna inom området är stor.

Medvetandet om den byggda miljön som en del av samhällets gemensamma kulturarv ökar ständigt, och ett bevarande av värdefulla byggnader och miljöer stärker människors förankring i den egna lokala historien. Bevarandearbetet i kommunerna kan förverkligas bland annat genom kulturmiljösektorns integrering i samhällsplaneringen. Detta har blivit ännu mera betydelsefullt genom plan- och bygglagens införande 1987.

För att slå vakt om de bevarandevärda miljöer som finns inom Wilson Park har föreliggande bevaringsprogram tagits fram. Arbetet påbörjades 1997, och efter remissbehandling 1998 antogs bevaringsprogrammet för Wilson Park av kommunfullmäktige 1999 08 10.

Helsingborg i oktober 2000

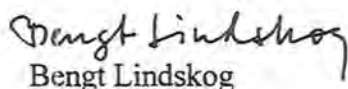
Bo Thente
Ordförande

Ingela Andersson

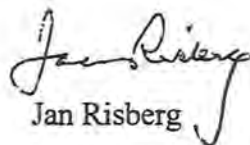
Folke Bengtsson

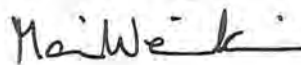
Bengt Lindskog

Karin Gustavsson

Jan Risberg

Marie Weibull-Kornias

Annika Cronssioe

INLEDNING

Detta bevarandeprogram för Wilson Park och Anneberg har utarbetats under 1997 och 1998. Byggnadsantikvarie Suzanne Pluntke har utfört inventeringen och skrivit texten i samarbete med stadsantikvarie Karin Gustavsson. Materialet baseras på en inventering och bebyggelseanalys gjord 1985/86 av Lars-Eric Jönsson, som också är författare till avsnittet om områdets bebyggelsehistoria. Förslaget till klassificering, som fastställdes av bevaringsplanskommittén, gjordes av Karin Gustavsson och dåvarande stadsarkitekt Anders Blomberg.

Arbetet med att ta fram bevarandeprogram för olika områden i Helsingborg har nu nått Wilson Park och Anneberg, två stadsdelar som växte fram öster om stadskärnan kring sekelskiftet 1900. Expansionen skedde till en början utan stadsplan, något som har kommit att prägla miljön än i våra dagar. Bebyggelsestrukturen kan verka kaotisk, med trånga gator och individuell placering av byggnadskroppar, men enhetliga proportioner och konsekvent använda byggnadsmaterial markerar tydligt områdets homogenitet. Fram till 1950-talet låg Wilson Park och Anneberg avskilt från Helsingborg och även om stadsbebyggelsen numera har brett ut sig runt omkring kan de äldre gränserna ännu förnimmas.

SYFTE

Målet för kulturmiljövårdens arbete är att säkerställa och utveckla kulturhistoriskt och arkitektoniskt värdefulla miljöer och objekt. Detta bevarandeprogram är en del i detta, syftet är att klarlägga och redovisa kulturhistoriska och arkitektoniska värden så att dessa kan tydliggöras och framhåvas vid samhällsplanering och bygglovshantering.

Bevarandeprogrammet ska ligga till grund för kommunens planering, för bedömning av bygglovsärenden och andra åtgärder som rör bebyggelsemiljön. Ett bevarandeprogram är inte juridiskt bindande vid en rättslig överprövning, utan då behövs en antagen detaljplan. Ett annat viktigt syfte med bevarandeprogram är att sprida kunskap om bebyggelsen bland fastighetsägare och boende, i syfte att öka kunskapen om bebyggelsens historiska och estetiska värden samt intresset för byggnadsvård.

KLASSIFICERING AV BYGGNADER OCH MILJÖER

Byggnaderna i området har klassificerats efter sitt kulturhistoriska och estetiska värde. Liksom i tidigare bevarandeprogram har två kategorier använts: en kallad "*Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 12§ 3 kapitlet*" samt en som benämns "*Byggnad av kompletterande värde för stadsmiljön*". I paragrafen ur Plan- och bygglagen (PBL) som återopas ovan står "*Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, får inte förvanskas.*"

Vid klassificeringen har hänsyn tagits bland annat till *ursprunglighet*, dvs om byggnaden är oförändrad sedan nybyggnadstillfället. Graden av ursprunglighet kan variera från nära nog originalskick till total förändring, där alla synliga, ursprungliga material och detaljer har bytts ut. Byggnadernas *konstnärliga* värde har också beaktats, liksom deras betydelse i stadsmiljön. *Sällsynthet* är en annan bedömningsgrund, men också *representativitet*. Det tidstypiska, det en gång självklara, har en viktig plats i den lokalhistoriska kontinuiteten.

Byggnadernas ålder är egentligen av underordnad betydelse i bevarandesammanhang, ett hus av hög ålder besitter inte automatiskt stora bevarandevärden. I detta bevarandeprogram finns det därför ingen åldersgräns vad beträffar bebyggelsen som har klassificerats. Det måste understrykas att det är 1997-98 års värderingar som presenteras i detta arbete och utrymme ges till revidering i takt med att synen på bebyggelsen förändras. Även eventuella framtida förändringar av PBL kan ge anledning att omarbete programmet eftersom det är viktigt att det kommunala bevarandearbetet är samstämmigt med aktuell lagstiftning.

Ett viktigt syfte med bevarandearbete är att slå vakt om bebyggelse som belyser den *historiska utvecklingen* i ett område. Bebyggelsen i Wilson Park och Anneberg har företrädesvis sina rötter i industrialiseringen av Helsingborg, men det finns även andra inslag som exempelvis kataloghusbyggande från 1940-talet och framåt, hyreshus från folkhemsperioden och modernare institutionsbyggnader. Tomtstrukturen i området är äldre och härrör från perioden då Helsingborgs borgare hyrde skarvarer utanför dåvarande stadsgränsen. Alla dessa inslag besitter ett *samhällshistoriskt* värde då de vittnar om förändringar i samhället.

Vissa byggnader är att betrakta som unika solitärer med stort bevarandebeskräft. Annan bebyggelse kräver ett sammanhang och en sammanhållen miljö för att ha sitt fulla värde.

STÖD FÖR BEVARANDE I GÄLLANDE LAGSTIFTNING

"Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvar för detta delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter skall visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön."

Så börjar den första paragrafen i Lagen om kulturminnen, vilken bland annat reglerar vilka byggnader som ska bli förklarade som byggnadsminnen av länsstyrelsen. Lagen säger bland annat att en byggnad ska vara synnerligen märklig för att erhålla detta skydd. Inom området som detta bevarandeprogram behandlar finns inga byggnadsminnen.

Bevarandefrågor på kommunal nivå styrs och hanteras genom PBL, Plan- och bygglagen.

Markanvändningen i ett område regleras av kommunala detaljplaner, i vilka byggnader kan markeras med "q". En q-märkning förtydligas med skyddsbestämmelser som brukar innehålla skydd mot rivning och förvanskning. Beteckningen utgör inget hinder för om- eller tillbyggnad, men vid en eventuell bygglovsprövning tas stor hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värden. Inom området som detta bevarandeprogram behandlar är bebyggelsen i kvarteret Renen q-märkt. Beteckningen "Q" i en detaljplan innebär i första hand att området kan användas för alla ändamål som inte motverkar bevarandesyftet.

I plan- och bygglagen understryks vikten av varsamhet i samband med förändring av bebyggelse. I PBL 10§ 3 kap står det att *"ändring av en byggnad skall utföras varsamt så att byggnadens karktärsdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara."* Varsamhetskravet gäller med andra ord all bebyggelse, inte bara den som är q-märkt eller har annat skydd! I propositionen till lagen (prop 1985/86:1) sägs *"Oberoende av åtgärdens omfattning kan varje ändring göras på ett varsamt eller ovarsamt sätt. Ett varsamt tillvägagångssätt skall användas vid genomförandet av såväl ombyggnader som andra ändringar. Det förutsätter att man skaffar sig*

kunskaper om de värden som byggnaden har och att man tar tillvara dessa värden."

Nyligen har en komplettering av plan- och bygglagen gjorts, där bebyggelsens estetiska värden understryks:

"Byggnader skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Byggnaderna skall ha en yttre form och färg som är estetiskt tilltalande, lämplig för byggnaderna som sådana och som ger en god helhetsverkan."

Ett viktigt syfte med bevarandeprogram är att sprida kunskap om och intresse för bebyggelsen i olika stadsdelar, bland såväl fastighetsägare som boende. För att ett område ska bevaras och utvecklas på ett bra sätt krävs engagemang och kunskap från alla - både boende, fastighetsägare och samhällsplanerare. I litteraturlistan längst bak finns litteratur om Wilson Park och Anneberg samt om byggnadsvård i allmänhet.

Många av husen i området har under 1900-talets senare del ändrat på ett sätt som ibland förvanskar de estetiska kvaliteterna och kulturhistoriska värdet. Ofta handlar det om byte av fasadmateriäl och fönsterbyten. Många gånger är det dock möjligt att på sikt åtgärda sådana inslag, varvid för-lorade kvaliteter kan återskapas på ett bra sätt. På senare år har några hus i området genomgått sådana restaureringar, där sentida tillägg i form av till exempel fasadbeklädnader har ändrats, och husen har återfått ett tidigare utseende.

OMRÅDETS BEBYGGELSE-HISTORIA

Helsingborg har rötter i tidig medeltid, men ända fram till 1800-talets mitt var stadsbebyggelsen koncentrerad till stadskärnan kring Mariakyrkan nedanför landborgen. Först under 1800-talets senare del skedde en expansion till tidigare obebyggda områden.

1745 upprättade J Hiellberg "Geometrisk Description öfver Publique Husens Ägendom af Åkerjorden och Äng uti Staden Helsingborg". Det ursprungliga Wilson Park (nuvarande kvarteren Lejonet, Tigern, Renen, Ekorren, Geten och delar av Kaninen, Igelkotten och Haren) markeras här inte med några fasta ägogränser, men synes ägas av en Jonas Löfmans änka, som även ägde nuvarande kvarteret Hästen och västra delen av kvarteret Björnen. Nuvarande kvarteret Råven samt östra delen av kvarteret Björnen ägdes av en Lars Kiellfons. Söder om dessa områden finns inga ägogränser markerade.

I och med storskiiftsreformen på 1770-talet gjorde lantmätarna Daniel Björkegren och Carl Egerström en mer exakt uppmätning av stadens jordar. På deras karta har det ursprungliga Wilson Park beteckningen nr 48 och området söder därom nr 47. Nr 49 bestod till hälften av det som skulle komma att kallas Anneberg. Littereringen motsvarade fastighetsnummer i staden - före industrialiseringen ingick nämligen jordbruk och boskapskötsel som en viktig del i borgarnas ekonomi, varför varje hushåll förfogade över en anvisad, noga uppmätt jordbruksäga. 1803 tillstyrkte Kungl Maj:t en ansökan från Helsingborgs invånare att få stycka upp stadens jordbruksmark till lotter om ca 4 tunnland, sk farmer, vilka skulle utarrenderades på tjugoårsbasis till högstbjudande. Det område som senare skulle komma att kallas Wilson Park fick beteckningen farm 108, Anneberg farm 113 och området däremellan farm 114. I området som behandlas i detta bevaringsprogram ingår även farm 103-107 samt delar av farm 109-112.

1867 upprättade V Palmcrantz en karta över Helsingborgs stadsjordar med tydligt markerade ägogränser. Farm 103-105 tillhörde stadens hospital- och fattigvård, 106 och 108 garvare P Henckel, 107 och 114 mamsell Böös, 109-112 Helsingborgs stad och farm 113 von Bergens arvingar.

1895 köpte byggmästare A J Wilson farm 108 för 7500 kr av kolhandlare A Mårtensson. Köparen föddes som Anders Jönsson i Svedala 1855, men

tog sig tillnamnet Wilson i samband med en vistelse i USA. Till Helsingborg kom han 1883, efter att ha studerat och praktiserat i Göteborg, Stockholm och Nordamerika. Wilson profilerade sig snart som en av stadens storbyggmästare och stod bakom uppförandet av bland annat Gustav Adolfs kyrka, hyreshus vid Sundstorget och Drottninggatan samt några av de första Tågaborgsvillorna. Wilson var verksam i Helsingborg fram till sin död 1915.

Köpet av farm 108 syftade till att uppföra en sk villastad, en modern samhällsbyggnad på lagom avstånd från den överbefolkade stenstaden, avsedd att bebos av Helsingborgs bemedlade. Inspiration till detta hade Wilson fått i USA. Farmen låg innanför stadsgränsen, men utanför stadsplanlagt område, varför Wilson kunde stycka ägan efter eget huvud. Egendomen delades in i åtta kvarter, varav fem uppdelades i sammanlagt 39 villatomter om ca 1000 kvm (nuvarande kvarteret Ekorren, Geten, Igelkotten, Kaninen och Renen). 1896 lät Wilson uppföra villa Nyhem i kvarteret Renen åt sig själv. Året därpå byggdes ytterligare fyra större villor i kvarteret, samtliga uppförda av välbärgade Helsingborgare: i villa Solbacken, ritad av stadsarkitekten Hellerström, bodde lektorn Vallin, i villa Viola bodde grosshandlaren Bohlin, i villa Frändebo rektorn Friis och i villa Bellevue adjunkten Bergstrand.

Frånsett de fem tomterna i kvarteret Renen gick försäljningen dåligt, troligtvis eftersom Helsingborgs borgerskap fann andra stadsdelar mer attraktiva. 1898 lät Wilson göra en ny tomtindelning där de stora villatomterna delades upp i mindre. Dessutom lät han indela nuvarande kvarteren Lejonet och Tigern. Efter detta ingrepp gick försäljningen bättre och några år in på 1900-talet var samtliga tomter sålda. Köparna kom emellertid ur lägre samhällsklasser än vad Wilson till en början hade önskat, flertalet var hantverkare och yrkesarbetare. Dessutom tillkom ytterligare en kategori människor, vilka ofta bebodde hyreshusen i området: arbetare utan fast anställning. På grund av ständiga flyttningar rotade de sig aldrig sig i området.

På en tomtkarta över farm 108 från 1897 är samtliga idag befintliga gatusträckningar och kvarter utmärkta, men tomterna är obebyggda. Sex år senare fanns det enligt en uppmätningsskarta hus i alla kvarter, frånsett nuvarande kvarteret Haren. Dessutom är en gårdsbebyggelse av agrar karaktär utmärkt ungefär mitt i nuvarande Blekingegatan, i höjd med Upplandsgatan. Kartan inkluderar även farm 113, vilken konsul Petter Olsson 1894 sålde till slaktarmästaren Anton Andersson för 8000 kr. På tomten lät köparen uppföra landeriet Anneberg,

vilket förutom att fungera som sommarbostad också inrymde delar av hans slakteriverksamhet. När Andersson efter några år sålde stora delar av marken drog han nytta av Wilsons erfarenheter och styckade upp ägan i mindre tomter, avsedda för enklare bebyggelse. Enligt ovan nämnda karta var nuvarande kvarteren Orion och Saturnus bebyggda 1903. På en karta över Wilson Park och Anneberg från 1910 är även farm 114, som skiljer Wilson Park och Anneberg åt, bebyggd. Marken ägdes sedan 1892 av konsuln Lars Virgin och styckades upp i tomter för försäljning 1906.

Wilson Park/Anneberg omnämns för första gången i stadsfullmäktiges protokoll år 1900 i samband med en skrivelse där invånarna begär att staden skall ordna belysning, vägar, vattenledning och polisbevakning i området. Handlingen visar under vilka förhållanden befolkningen levde. För belysning var man hänvisad till stearinljus och fotogenlampor. Gatorna, till viss del trädkantade, var grusade. Vattnet klarade man genom att gräva egna brunnar och vad beträffande ordningen verkar invånarna skött den på egen hand fram till 1915 då det inrättades en fast polistjänsteman med Wilson Park som distrikt.

1905 krävde Hälsovårdsnämnden att hälsovårdsstadgan även skulle gälla icke stadsplanlagt område, så även brandförordningen. Nästföljande år erbjöd byggmästare Wilson staden mark för anläggning av gator, men anbudet avböjdes eftersom inte alla fastighetsägare ville följa hans exempel. Genom att dra avloppsledningar nästan ända fram till Wilson Park satte staden press på områdets invånare att fatta ett beslut i frågan och 1908 skänkte Wilson Parks fastighetsägarförening gatumark till staden mot att området anslöts till avloppssystemet. Året därpå avsattes pengar till dragande av en vattenledning till Wilson Park. Anneberg fick däremot vänta till 1912 med motiveringen att fullmäktige ville invänta godkännandet av stadsplaneförslaget för Anneberg (något som kan synas märklig eftersom det var gemensamt med Wilson Park). Samma år avsattes också pengar till gasrörsnät och gatubelysning.

Ursprungligen förband en enkel gångstig Wilson Park/Anneberg med Helsingborgs stadsbebyggelse, men 1913 anslogs pengar för iordningställandet av Munkavägen - något som pekar ett ökande intresse för, och behov av, kommunikationer mellan stenstaden och dess förstäder. Redan 1903 hade en spårvägslinje dragits till Statten och 1921 var Tågaborgslinjen klar. Året därpå avsattes pengar för en linje från Bergaliden via Munkavägen till Malmögatan, vilken uppfördes som ett stickspår till Stattenalinen och

trafikerades med en vagn. Sträckan, 'Blindtarmen' kallad, invigdes 1924.

1913 fastslogs en stadsplan för Wilson Park och Anneberg upprättad av arkitekt P Hallman och stadsingenjör Sigfrid Ewald. Planen baserades på ett förslag som Ewald hade utarbetat 1908 tillsammans med major A Nilsson från Malmö, inspirerad av en tidigare utlyst stadsplanetävling. Förvaltningsmässigt knöts Wilson Park / Anneberg hårdare till stenstaden, även om nybyggarsamhället förblev tydligt geografiskt avskilt. Stadsplanen fick många efterföljare, främst under 30- och 40-talen, men någon direkt påverkan har dessa inte haft. Skälet därtill kan vara att området behandlades som om det vore obebyggt, helt utan hänsyn till befintlig struktur och ägoförhållanden. Detaljplaner som har tillkommit under de senaste decennierna har däremot alla utgått från gällande förhållanden och endast modifierat befintlig struktur.

När staden fick kontroll över Wilson Park och Anneberg byttes befintliga gatunamn, något som givetvis kan ha en administrativ förklaring. Det kan även tolkas som ett sätt att ändra områdets identitet, sett som ett samhälle framväxt av egen kraft. Samtidigt ersattes farmbeteckningarna med kvartersbeteckningar. Kvarteren i Wilson Park och däromkring fick djurnamn: Räven, Björnen, Hästen, Lejonet, Tigern, Renen, Kaninen, Ekorren, Geten, Igelkotten, Haren, Mullvaden, Hermelinen, Illern, Sobeln, Sebran och Pantern. Kvarteren i Anneberg fick namn relaterade till stjärnhimlen: Polstjärnan, Sirius, Karlavagnen, Orion, Saturnus och Regulus. Fram till idag har endast smärre förändringar skett av kvarters- och gatunamn.

Redan tidigt var gränsen mellan stadsdelarna Wilson Park och Anneberg otydlig, i en tidningsartikel från 1926 sägs "att skilja de två stadsdelarna åt är knappast möjligt; tillsammans bilda de ett litet stadssamhälle med gemensamma intressen, gemensamma butiker o.s.v."

Idag har stadsdelsnamnet Anneberg delvis fallit ur bruk. Namnet Wilson Park får allt oftare beteckna hela området.

OLIKA PERIODER I BEBYGGELSEUTVECKLINGEN

1897-1910

Inledningsvis kom bebyggelsen i Wilson Park och Anneberg att koncentreras till farmarna 108, 113 och 114. Eftersom A J Wilsons ursprungliga målgrupp inte var nämnvärt intresserade av att köpa tomter i området delade han 1898 upp de stora villatomterna i mindre, vilka sedan med stor framgång såldes till stadens yrkesarbetare och hantverkare. Ledda av Wilsons erfarenheter delade hans grannar, slaktare Andersson och konsul Virgin, redan från början upp sina farmar i mindre tomter.

Husen uppfördes övervägande i tegel. En del gatufasader kläddes med förbländertegel medan andra artikulerades med olikfärgat tegel på exempelvis fönster- och dörrumfattningar. Putsade fasader kunde dekoreras med avvikande formelement. Gårdsfasader och gavlar fick däremot oftast en enklare utformning. Flertalet byggnader uppfördes i en våning med inredningsbar vind, vilken oftast hyrdes ut för att klara finansieringen av huset. Många av de nyinflyttade var genom sina yrken förtrogna med husbyggeri varför de oftast kom att uppföra sina egna bostäder, alternativt hyrde en yrkesman och assisterade denne. Ibland gick släktingar, bekanta eller vänner ihop och uppförde parhus eller större flerfamiljshus. Arbetet utfördes till största delen på fritiden och eftersom det varken fanns gas eller elektricitet i området var man hänvisad till att bygga i dagsljus. Några ritningar gjordes i allmänhet inte, utan husen uppfördes efter ägarens tycke och smak eller efter de då mycket spridda typritningarna.

Villorna i kvarteret Renen avvek från övrig bebyggelse. Fastighetsägarna var alla högre tjänstemän eller egna företagare och vid uppförandet av sina hus nyttjade de enbart inhyrd arbetskraft. Storleksmässigt skilde sig villorna däremot inte från de större par- och hyreshusen, fränsett att de var enfamiljsbostäder. Byggnadsmaterialen överensstämde också, men villorna var mer påkostade.

1911-1930

Under perioden tillkom hus i det ursprungliga Wilson Park och Anneberg samt i viss utsträckning även i angränsande farmar. Flertalet uppfördes i tegel, vilket i allt större utsträckning kom att putsas. Åtminstone till det yttre kan husen betraktas som regelrätta villor, de var vanligtvis större än tidigare och upplevdes tydligare som friliggande solitärer. Utformningen var i allmänhet mer

medveten, ofta med tidstypiska arkitektoniska inslag. Utvecklingen kan förklaras med att eftersom området hade kommit under stadsplan ställdes nya krav på bygglovsansökningarna, vilket medförde att man i allt större utsträckning anlidade arkitekter

Majoriteten tillkom troligtvis på spekulation, eftersom ansvarig byggherre endast i undantagsfall bosatte sig i huset. I ungefär hälften av fallen stod byggherren inte som ansvarig för uppförandet.

1931-1959

Nu bebyggdes områdets utkanter, med en koncentration i kvarteren Hästen och Mullvaden. Fortfarande tegelmurades flertalet hus, men ungefär en tredjedel restes kring regelverk i trä. Då kataloghus av trä kan sägas härröra från en traditionell, mellansvensk arkitektur med funktionalistiska inslag, utan någon nämnvärd skånsk särart, innebär de ett märkbart traditionsbrott vad beträffar teknik, material och form. Kvarteret Hästen kan ur denna synvinkel ses som områdets första helt igenom "svenska" kvarter. De tegelvillor i mörkrött tegel, ofta med brant takfall, som också tillkom förde emellertid vidare en mer lokalt förankrad byggnadstradition. Samtidigt uppfördes även moderna hyreshus - stadsplaneringens dittills mest påtagliga inverkan. Det tidigare omfattande självbyggeriet upphörde nästan helt under denna period, endast en handfull sökande var tillika ansvariga för byggnadens uppförande. Många hus var arkitektritade.

1960-1997

Bebyggelsen är koncentrerad till kvarteren Råven, Kaninen och Sirius, men även jämt utspridd på enstaka fastigheter i området. Det som framför allt skiljer byggnadsmassan från tidigare perioder är att den huvudsakligen uppförts på redan befintlig bebyggelses bekostnad. Självbyggeriet upphör helt under denna period, istället uppförs de flesta hus av större byggföretag.

Samtliga byggnader är regelverkskonstruktioner som klätts med fasadtegel eller panel. Det uppförs radhus, gruppbyggda, men fristående hus och styckebyggda hus. Kvantitativt dominerar radhusen. De styckebyggda husen är utspridda över hela området, övervägande är dessa kataloghus. Beståndet visar tydligt på hur arkitekturidealet under perioden har utvecklats från en funktionalistisk, självständig estetik till bebyggelse som försökts anpassas till den befintliga, bland annat genom mindre proportioner och ett varierat fasadliv mot gatan.

OMRÅDETS KARAKTÄRSDRAG

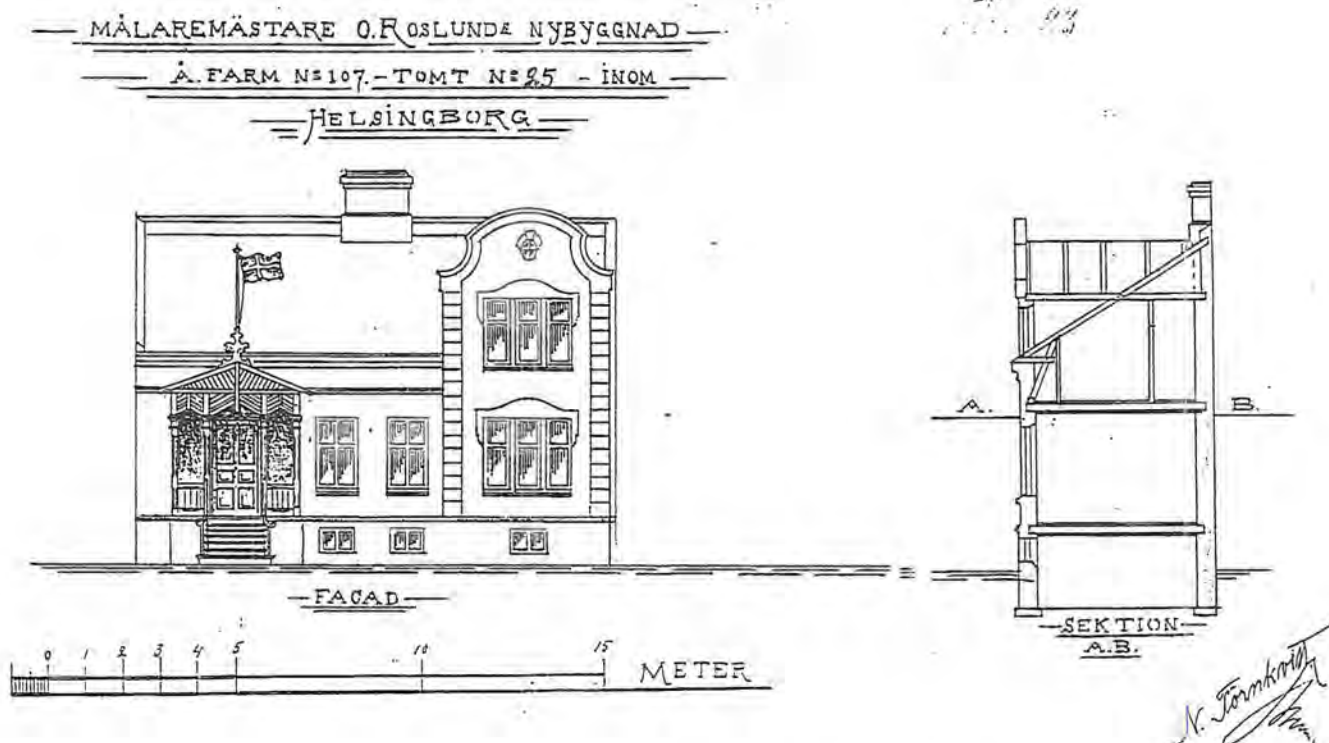
Det är viktigt att tydliggöra de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena så att Wilson Park och Anneberg kan förändras och utvecklas på ett sätt som även tillvaratar äldre kvalitéer. Det är naturligt att förändringar sker, men det är viktigt att i förväg ge akt på områdets särdrag så att dessa inte förvanskas. Ofta är det bättre med fortlöpande underhåll istället för en totalrenovering, men även en mängd mindre förändringar kan påverka intrycket av en stadsdel. I Wilson Park/Anneberg har exempelvis de tidigare så dominerande eternittaken under 1990-talet successivt bytts ut mot taktegelimiterande plåt, något som delvis gett området en ny karaktär.

Wilson Park/Anneberg växte till en början fram utanför stadsplanlagt område, vilket har påverkat såväl gatusträckningar som tomtstorlekar eftersom dåvarande ägare vid försäljning helt fritt kunde dela in sina ägor. Äldre farmgränser är tydligt läsbara i dagens struktur, exempelvis sammanfaller befintliga gator många gånger med skiljelinjen mellan två ägor. Denna gamla struktur är värd att värna. Även de grusade trottoarerna är ett äldre inslag som bör beaktas.

Ett av Wilson Park och Annebergs karakteristiska drag är den arkitektoniska variation som återfinns i

området. Dominerar gör det fristående huset, vilket kontinuerligt har uppförts i skepnader anpassade efter samtidens ideal. Parhuset var vanligt förekommande främst i början av seklet. Radhusen tillkom inte förrän på 60- och 70-talen, men då i ganska stor omfattning. Hyreshus uppfördes under de första decennierna samt i större skala under 1950-talet. Fram till 60-talet var det övervägande enskilda personer som stod som initiativtagare bakom uppförandet av hus, varför bebyggelsen kan ses som en blandning av många människors över tid varierande smak- och viljetryningar, påverkade av yttre, givna förutsättningar. Därefter har byggandet huvudsakligen letts av större entreprenadfirmor, vilket har gett nybyggnationen en mer neutral utformning.

Trots den formmässiga mångfalden binds det småskaliga området samman av enhetliga proportioner och färgskalor. Framför allt det konsekvent använda teglet ger en känsla av kontinuitet (trots att materialet har degraderats från att vara bärande till att enbart vara dekorativt). En förklaring till denna utveckling är att området alltid har varit homogent demografiskt sett. Invånarna har uppfört och förvaltat sina hus under liknande förhållanden, vilket medför att bebyggelsens gemensamma drag har kommit att dominera.

Fastigheten Björnen 3, Kristianstadsgatan 23, på en ritning från 1910 signerad N Törnqvist. Huset representerar mycket det som är typiskt för den äldre bebyggelsen i Wilson Park. Det är placerat i tomtgräns och är därför mycket smalt. Ursprungligen innehöll det två små lägenheter.

KATALOG ÖVER BEBYGGELSEN I OMRÅDET

Texten bygger på en inventering gjord i december 1985, vilken uppdaterades i hösten 1997, med kompletteringar 1999. Husen har okulärbesiktigats och sökta bygglov har gått igenom, vilka dock inte täcker alla förändringar som skett. Såvida inte den exakta året för genomförandet finns anges datum då bygglovet gavs. De flesta hus bebos av ett hushåll, i de fall där det tydligt framgår att ett flertal hushåll bor i fastigheten anges detta. Tidigare funktion anges endast i de fall där detta har kunnat slås fast.

KVARTERET BJÖRNEN

Tidigare ingick farm 103-105 samt en del av farm 107 i Björnen. Idag rymmer kvarteret bebyggelse från tidigt 1900-tal fram till 1960-talet. Östra delen av kvarteret upptas av fyra lamellhus i tre våningar, i övrigt är tomterna bebyggda med fristående villor. En byggnad uppfördes som barnhem, i en annan inrymdes en godtemplareordens lokaler. Båda byggnadskategorierna kan sägas vara typiska för det tidiga 1900-talets samhälle. Gällande stadsplan upprättades 1979. En konsekvens av planens genomförande blev att Blekingegatan stängdes av mot Jönköpingsgatan och att kvarteren Puman och Vargen lades ihop med kv Björnen.

Förskolan Lars Virgins minne, kv Björnen 11

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Björnen 11, Blekingegatan 20.

Byggnadsår: 1915 (det står 1916 på fasaden).
Arkitekt: Ola Anderson. Byggherre: Konsulinnan Amalia Virgin. Funktion: Förskola, tidigare ungdomshem, barnhem. Idag är det ett daghem i lokalerna.

Huset uppfördes som hem för barn till lungsjuka föräldrar, men med tiden minskade behovet av omsorg för denna kategori barn. 1954 fick byggnaden en ny funktion som inackorderingshem för flickor mellan 15 och 20 år i barnavårdsbyråns regi. Idag är det ett daghem.

Huset är tegelmurat i 2½ våningar med källare. Omålad putsad sockel. Fasad i mörkrött tegel (helsingborgstegel) lagt i kryssförband med slagna fönster- och dörrvalv. Bevarade originalfönster, vita spröjsade korspostfönster. Sadeltaket täckt med rött enkupigt taktegel, undertill löper en takfotsgesims. I söder och norr finns takfönster, mot väster en utbyggnad med balkong och mot öster en utbyggnad med balkong och entré. I väster finns en källarmedgång. I trädgården finns ett uthus i brun locklistpanel med pulpettak. *(Omfattas ej av klassificeringen)*

Huvudbyggnaden är uppförd med god hantverksmässig kvalitet, den är god representant för sin tid och mycket välbevarad, vilket motiverar klassificeringen. Även byggnadens ursprungliga funktion, ett på privat initiativ tillkommet barnhem, är av samhällshistoriskt intresse och det är värdefullt att den ursprungliga funktionen i modifierad form har levt kvar.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Björnen 3, Kristianstadsgatan 23.

Byggnadsår: 1910. Arkitekt: N Törnkvist
Byggherre: Målaremästare O Roslund.
Funktion: Bostad. Namn: Ingeborg

År 1908 sålde fru Amalia Virgin en tomt om 454 kvm till målaremästare O Roslund, som lät bygga ett hus av typen "halvhus", med en bakre vägg placerad i tomtgräns. Det färdiga huset brandförsäkrades 1910. Det innehöll en lägenhet om två rum och kök på bottenplanet och en liten lägenhet om ett rum och kök på vinden. Ritningen är signerad N Törnkvist, en murare som också svarade för utformningen av Björnen 5 på Kristianstadsgatan 19.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockeln putsad i grått och fasaden i gulbrunt med bruna hörnkedjor och takfotsgesimser. Mot norr finns en fasadmålning. Vita T-post-, horisontalpost-, vertikalpost och helfönster. Pulpettak täckt med skifferimiterande eternit. Mot gatan en frontespis, en panelerad takkupa och en entréutbyggnad. I sydöst finns ett garage i ockragul locklistpanel med papptäckt sadeltak. *(Omfattas ej av klassificeringen)*

Björnen 3, Kristianstadsgatan 23

Björnen 4, Kristianstadsgatan 21.

Byggnadsår: 1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Godtemparlogen Utsikten. Funktion: Bostad, tidigare ordenshus.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln är gråputsad, fasaden är vitputsad med gråputsade fönsteromfattningar. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak täckt med röd, taktegel-imiterande plåt, två plåtklädda takkuper. Huvudentré i gaveln mot gatan, flankerad av två hörnspiror. I nordöst finns en utbyggnad och i väster en frontespis.

1918 byggdes samlingssalen om, 1933 inreddes där en lägenhet. 1956 nya fönster.

Björnen 5, Kristianstadsgatan 19.

Byggnadsår: 1911 (1912 lämnades bygglov).

Arkitekt och byggherre: Murareförman N Törnkvist. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Grå sockel, fasaden gulputsad med vita våningsband och gul takfotsgesims. Vita spröjsade vertikal- och horisontalpostfönster. Taket är belagt med rött, enkupigt tegel. Mot gatan en fransk balkong samt en murad, taktäckt entré. Åt öster en köksingång. I norr finns ett uthus med liggande lockpanel och pulpettak (omfattas ej av klassificeringen), i väster en veranda i trä.

1996 renoverades fastigheten: Huset putsades om, nya fönster sattes in och ett uthus revs.

Björnen 5, Kristianstadsgatan 19

Björnen 12, Kristianstadsgatan 15

Björnen 12, Kristianstadsgatan 15.

Byggnadsår: 1911-1920. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Fasad och sockel putsade i ljusblått, med vita fönsteromfattningar. Vita horisontalpostfönster. Valmat sadeltaket täckt med svart plåt, mot väster finns en plåtklädd takkupa. Åt öster finns en förstuga med entré, åt väster en inglasad uteplats med fyra ko-

lonner på vilken en balkong vilar, åt söder ett trekantigt, genom våningarna löpande burspråk. I nordöst finns ett murat putsat uthus, sammanbyggt med en carport och förbundet med huvudbyggnaden av en mur. 1927 byggdes en veranda, 1976 sattes nya fönster in och 1996 tillkom carporten. *(Klassificeringen omfattar endast huvudbyggnaden)*

Husensjö 3:16, Upplandsgatan.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: Robert Hedetun.

Byggherre: Helsingborgs stad. Funktion:

Transformatorstation.

Byggnaden är tegelmurad i en våning. Sockeln består av svartmålad puts, medan fasaden är av mörkrött tegel lagt i kryssförband. Under takfoten löper en gesims. Sadeltaket och gavelröstena är täckta med kopparplåt. Mot gatan är två svarta metalldörrar.

Transformatorstation i kvarteret Björnen

Björnen 25, Blekingegatan 22 a-b & 31a-b, Jönköpingsgatan 24a-26c, Skånegatan 50a-b

Byggnadsår: 1950. Arkitekt: Erik G Andersson.

Byggherre: Helsingborgshem. Funktion:

Flerfamiljsbostad.

De fem husen är tegelmurade i tre våningar med källare. Socklarna består av betong och fasaderna av gult, räfflat tegel lagt i munkförband. Trapphusen markeras med åttkantiga fönster, i övrigt finns det såväl vertikalpost- som helfönster, samtliga är vita. Sadeltaken är täckta med rött, enkupigt taktegel. Entréerna är försedda med glasade vindfång med blå aluminiumprofiler. Mot gårdarna finns balkonger, en del inglasade, och uteplatser. Två hus binds samman av glasade uterum. På

gavlarna finns balkonger, franska balkonger eller burspråk. 1982 anslöts soprum till entréerna, 1987 fick gårdarna en ny gestaltning och 1988 monterades nya balkonger, några glasades in 1991. Byggnaderna är goda exempel på 1950-talets bostadsbyggande, med omsorgsfullt utformade fasader.

Flerfamiljshus i kvarteret Björnen

Kristianstadsgatan 25

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurad i 1½ plan med källare. Sockeln är brunputsad och fasaden vitputsad med bruna enlufts-fönster. Sadeltaket är täckt med svart tjärpapp. I öster finns huvudentré och en källar-nedgång. Runt huset löper en häck och ett staket. Huset är typiskt för stadsdelen Wilson park, ett litet bostadshus beläget omedelbart invid gatan.

Björnen 25, Kristianstadsgatan 25

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Björnen 6, Kristianstadsgatan 17

Byggnadsår: 1998, Arkitekt: Eksjöhus

Byggherre: Per och Marina Ornell

Funktion: Bostad

Huset är i 1½ plan med gavel mot gatan. Huset är uppfört i flammigt gulrött tegel, sadeltak täckt med rött enkupigt tegel, vita helfönster.

Huset har färdigställts efter programmets antagande och omfattas därför inte av klassificeringen.

Nybyggt hus Björnen 6, Kristianstadsgatan 17

Björnen 19, Blekingegatan 14.

Byggnadsår: 1960. Arkitekt: Jan Stark, Anebyhus.
Byggherre: Helsingborgs stad. Funktion: Förskola

Huset är en regelverkskonstruktion i en våning med källare. Sockeln är av betong, fasaden av rött fasadtegel lagt i blandförband. Vita vertikalpost- och helfönster. Sadeltaket är täckt med rött, enkupigt tegel. Huvudentrén vetter mot Blekingegatan. Mot gatan finns ett vitt trästaket och en häck.

KVARTERET EKKORREN

Kvarteret Ekorren ingick i farm 108, dvs det ursprungliga Wilson Park, som i mitten av 1890-talet delades upp i stora villatomter. Eftersom den tänkta bebyggelsen aldrig uppfördes gjordes tomtarna mindre varpå enklare hus, övervägande av tegel, tillkom. Majoriteten uppfördes fram till 1910. 1915 var 15 fastigheter bebyggda i kvarteret, 13 av dessa beboddes av ägaren. De flesta hus hade fler än en lägenhet, och hela kvarteret hyste en blandning av hyresgäster och ägarfamiljer. Sammanlagt 26 hushåll fanns i kvarteret, 17 av dem kunde karakteriseras som arbetarehushåll. 90 personer bodde i kvarteret. Fram till 1941 förändrades befolkningssammansättningen successivt. Detta år bodde 69 personer i kvarteret, antalet arbetarefamiljer hade minskat och antalet tjänstemannahushåll ökat.

I slutet av 1980-talet revs ett hus och ersattes med ett prefabricerat.

Gällande stadsplan upprättades 1942, och den är inte anpassad till befintlig bebyggelse. Byggrätten gäller för sammanbyggda byggnader avsedda för bostad eller affär i högst två våningar

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Ekorren 5, Trelleborgsgatan 17.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Sjöman Andersson. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning plus källare. Sockeln är klädd med klinkers. Vit putsad fasad, ljusbruna spröjsade fönster. Sadeltak täckt med svart bandtäckt plåt. Entrén är mot gatan. Mot väster finns en balkong, som tillkom 1934. Huset har nyligen återfått sitt äldre utseende, efter att ha varit klätt med sidiplattor. Även trädgården är mycket välbevarad.

Ekorren 5, Trelleborgsgatan 17

Ekorren 7, Trelleborgsgatan 13.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Sjökapten Jönsson. Funktion: Bostad.
Namn: Emaus

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Sockeln består av omålad puts, östra fasaden är vitputsad medan övriga fasader består av mörkrött tegel lagt i kryssförband. Fönster- och dörrömfattningar är vitputsade. Vita korspost- och helfönster. Vinklat sadeltak täckt med röda eternitplattor. Mot gatan finns en veranda dit entrén är förlagd, en balkong samt en källarnedgång. Huset hette ursprungligen Emaus, kallades en tid Fridhem

Ekorren 7, Trelleborgsgatan 13

Ekorren 16, Malmögatan 30

Ekorren 16, Malmögatan 30.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad mm, tidigare bostad/ mjölkaffär, bostad /bageri / konditori.
Namn: Lyckan.

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Sockeln består av grå puts och fasaden av gult flamtegel med gördel- och takfotsgesimser samt slagna fönstervall. Vita hel- och vertikalpostfönster med spröjs. Pulpettaket, delvis valmat, är täckt med svart tjärpapp. Entrén och två mindre frontespiser vetter mot gården. I norr finns ett mindre träplank, intill en biluppställningsplats. 1911 byggdes huset till, 1958 byggdes ett garage.

Huset är ett gott exempel på ett äldre, mindre flerfamiljshus. Det har relativt välbevarade fasader sedan nybyggnadstillfället och ursprungskaraktären är i stort väl bibehållen.
(Klassificeringen omfattar endast huvudbyggnaden)

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Ekorren 1, Falsterbogatan 14.**

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad. Namn: Högås

Huset är tegelmurat i 1½ plan. Sockeln är gråputsad, gatufasaden i gulbeige tegel med slagna fönstervall, övriga fasader putsade i ljus kulör. Vita korspostfönster. Sadeltaket är täckt med svart, taktegelimiterande plåt. Mot gatan är en entré och en frontespis, mot gården en plåtklädd takkupa. 1918 inreddes vinden. 1990 tillkom nuvarande taktäckning.

Huset har förändrats på senare år, bland annat har teglet, som tidigare var rödmålat målats gult. Byggnadens volym och betydelse för gatubilden motiverar klassificeringen.

Ekorren 1, Falsterbogatan 14

Ekorren 3, Falsterbogatan 18

Ekorren 3, Falsterbogatan 18.

Byggnadsår: 1932. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Murare B Oscarsson. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Brunputsad sockel, fasad i helsingborgstegel lagt i kryssförband med slagna fönstervall. Bruna

spröjsade vertikalpostfönster. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel. Mot öster är en stor takkupa. Huvudentré mot gatan, mot norr en köksingång och i väster en balkong.

Huset representerar 1930-talets byggande i stadsdelen, det är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och uppfört med kvalitet och omsorg om detaljerna.

I nordöst finns ett garage med liggande, brun träpanel uppfört 1982. *(Omfattas ej av klassificeringen)*

Ekorren 6, Trelleborgsgatan 15,

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Enligt Karl-Erik Anders "Det gamla Helsingborg del XIII" uppfördes huset på 1890-talet av segelsömmaren Per A. Carlsson

Huset är tegelmurat i 1½ plan. Sockel och fasad i gul slätputs. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak med svart, taktegelimiterande plåt. Mot gatan en plåtklädd takkupa samt en balkong och därunder veranda med huvudentré. Mot öster finns ett uthus i slätpanel och pulpettak.

Ursprungligen hade huset en liten glasveranda, som snart byggdes in. 1962 tillkom takkupan och verandan byggdes om.

Huset är typiskt för den äldsta bebyggelseperioden i Wilson park, och husets volymer är i stort sett intakta.

(Bara huvudbyggnaden omfattas av klassificeringen)

Ekorren 6, Trelleborgsgatan 15

Ekorren 11, Skanörgatan 3.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Putsad korallfärgad sockel, fasad i gult flamtegel lagt i kryssförband. Fönsteromfattningar, våningsband, takfotsgesims och hörnkedjor är av rött tegel.

Fönsteröppningarna har slagna valv. Vita korspostfönster. Sadeltak täckt med svart taktegelimiterande plåt, en takkupa åt söder. I norr och i söder finns entréer.

Huset representerar det äldsta byggnadsskedet i stadsdelen Wilson Park.

Ekorren 13, Malmögatan 24.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad, tidigare kombinerad butik och bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare och är sammanbyggt med Ekorren 20. Sockeln består av brunt tegel och fasaden av rött tegel lagt i blockförband med slagna fönstervalv. Bruna korspost- och vertikalpostfönster omfattade av profilerat tegel. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt. Entré mot gatan med överstycke i tegel.

Tomten omges av en hög mur i rött tegel. 1938 gjordes huset delvis om till butik. 1939 tillkom en ny trappa och 1986 muren.

Den välbevarade tegelfasaden motiverar klassificeringen.

Ekorren 13, Malmögatan 24

Ekorren 15, Malmögatan 28.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Gråputsad sockel, vitputsade gavlar, gatu- och gårdsfasaderna är av gult tegel lagt i kryssförband med slagna fönster- och dörrvalv. Vitmålade horisontalpostfönster. Sadeltak täckt med svarta eternitplattor, mot gården en takkupa. Entrédörren är förlagd mot gatan. Gult, putsat uthus med pulpettak. 1932 byggdes en takkupa mot söder.

Det lilla bostadshuset representerar det äldsta bebyggelseskedet i Wilson park.

(Klassificeringen omfattar endast huvudbyggnaden)

Ekorren 15, Malmögatan 28

Ekorren 18, Falsterbogatan 20.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad och butik.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln är gråputsad och profilerad mot den vitputsade fasaden. Hörnkedjor, gesimser och fönsteromfattningar av rött tegel. Vita fönster med lösa spröjsar. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel. Mot gatan en frontespis och därunder entrén. Mot gården en takkupa (byggd 1958) och två balkonger.

Den välbevarade putsade fasaden med röda tegeldetaljer är typisk för skånskt byggande vid 1900-talets början.

Ekorren 18, Falsterbogatan 20

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Ekorren 2, Falsterbogatan 16**

Byggnadsår: 1990 Arkitekt: Boro AB Byggherre: Per-Olof och Birgitta Nilsson. Funktion: Bostad.

Tvåvåningshus i regelverkskonstruktion med betongsockel, klädd med rött tegel lagt i löpförband.

Vita horisontalpost- och helfönster. Sadeltaket är täckt med röda pannor. Mot gatan finns ett genomvåningarna gående, vitt burspråk samt en övertäckt veranda dit huvudentrén är förlagd.

Ekorren 2

Ekorren 8, Trelleborgsgatan 11.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Chaufför Nilsson. Funktion: Bostad.

Namn: Gottfrids minne.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockel av gråmålad slätputs, fasad i rött tegel lagt i munkförband. Vita helfönster med falska spröjsar, fönsterluckor. Sadeltak täckt med grå eternit-plattor. Väster om huset är en vitputsad tillbyggnad med tjärpappat plantak, med entré och garage. 1966 förstörades fönsteröppningarna.

Ekorren 8, Trelleborgsgatan 11

Ekorren 10, Skanörgatan 5.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare, sammanbyggt med Ekorren 19. Sockeln är klädd med bruna klinkers och fasaden med rött fasadtegel lagt i löpförband. Utkragande fönsteromfattningar av tegel, vita vertikalpostfönster. I källaren och i

takkupan mot gatan är vita helfönster. Takfotsgesimsen är vitputsad. Sadeltak klätt med rött, enkupigt taktegel. I norr finns en inbyggd entré. 1923 byttes takkupan ut och taket belades med taktegel. 1957 knackades putsen ner och ersattes med nuvarande fasadtegel. Fönstersättningen har förändrats.

Ekorren 14, Malmögatan 26.

Byggnadsår: 1986. Arkitekt: Myresjöhus AB
Byggherre: Birgitta Johansson. Funktion: Bostad

Tvåvåningshus i regelverkskonstruktion klädd i gult tegel, lagt i löpförband. Bruna helfönster. Sadeltak belagt med svarta betongpannor. Fastigheten skiljs från gatan av en häck.

Ekorren 19, Skanörgatan 7.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Sjökapten Lindell. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare och är sammanbyggt med Ekorren 10. Sockeln är brunputsad. Första våningen är klädd med rött fasadtegel lagt i löpförband, medan gaveln och takfoten är klädd med brun panel. Bruna helfönster, i takkupan mot gatan finns ett vitt vertikalfönster. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel. Tillbyggnaden i söder, som rymmer entré, är av gulmålad synliga betongelement med plantak, på vilket en balkong är uppförd. Mot gården vetter en mindre takkupa. 1960 uppfördes tillbyggnaden och 1986 tillkom befintligt fasadbeklädnad.

Ekorren 20, Malmögatan 22.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad, tidigare bostad/speceriaffär/mangeluthyrning.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare och är sammanbyggt med Ekorren 13. Sockeln består av ofärgad cementputs. Bottenvåningen täcks av vit mexisten, medan takfoten och gavelröstena är klädda med brun lockpanel. Bruna spröjsade vertikalfönster. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt. Mot gatan är en överbyggd entré och mot gården en köksingång med plantak. Söder om huset ligger ett garage, däremellan löper en mur. Söder om garaget finns en carport. 1926 ersattes en träveranda med en i sten. 1975 byggdes garaget, 1977 ett uterum och 1981 lades nuvarande takbeläggning och uteplatsen byggdes in.

KVARTERET GETEN

Kvarteret Geten tillhörde farm 108, det ursprungliga Wilson Park, och avsågs ursprungligen att bebyggas med stora villor. Även om en del tomter fortfarande är förhållandevis stora, består byggnadsbeståndet huvudsakligen av mindre fristående hus i 1½ plan samt äldre hyreshus i två våningar. Fram till 1903 bebyggdes norra hälften av kvarteret, varefter det tillkom hus fram till 1967, alla utom ett i tegel.

Gällande stadsplan upprättades 1934. Byggnadsrätten gäller sammanbyggda, ytmässigt väl tilltagna hus i två våningar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap 12§:

Geten 14, Köpingevägen 43

Geten 14, Köpingevägen 43 (klassificeringen gäller endast fasaden mot väster).

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad. Namn: Lyckebo.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln gråputsad, fasad i rött tegel lagt i kryssförband. I gatufasaden finns slagna fönstervälv, fönsteromfattningar, och våningsband i gult, delvis profilerat tegel. Vita korspost-, vertikalfönster- och helfönster. Sadeltak täckt med röda eternitplattor med två plåtklädda takkupor mot väster. Mot gatan finns en förstuga dit huvudentrén är förlagd. I söder finns en tillbyggnad i rött tegel med en inbyggd balkong och mot öster två vitmålade tillbyggnader.

1929 uppfördes en takkupa, 1961 tillkom sydöstra tillbyggnaden och 1963 den nordöstra. 1964 byttes dörr och trappa mot Malmögatan och 1992 kläddes balkongen in.

Husets ursprungliga del, med sin lilla skala och omsorgsfullt utformade och välbevarade tegelfasad, är typisk för den äldsta bebyggelsen i stadsdelen Wilson Park

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Geten 10, Malmögatan 16.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Typograf Herman Andersson.
Funktion: Bostad. Namn: Grafia

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare och sammanbyggt med Geten 11. Sockeln är brunputsad och fasaden gulputsad. Vita korspostfönster, sadeltak täckt med röda eternitplattor. Entrédörren ligger i anslutning till verandan på husets framsida. Mot väster är en balkong, i norr finns en mindre takkupa av plåt. I nordöst finns en carport och i sydöst ett rödmålat uthus i locklistpanel. 1926 byggdes takkupan. Huset är relativt oförvanskad jämfört med det ursprungliga skicket.

Geten 12, Köpingsvägen 47

Byggnadsår: 1923 Arkitekt: Nils J Lundgren.
Byggherre: Byggmästare Carl E Eriksson.
Funktion: Flerfamiljsbostad. Namn: Villa Signe.

Huset är tegelmurat i 2½ våning plus källare. Sockeln består av vit puts och fasaden av brunt tegel lagt i löpförband med raka fönstervall. Under takfoten löper en putsad gesims. Vita korspostfönster med spröjsad överdel. Valmat sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel. Mot gatan finns ett halvcirkelformat burspråk med en balkong. Entrédörren med pustat överstycke är förlagd till norra gaveln. Mot gatan löper en tegel/kalkstensmur. 1931 byggdes ett garage, 1959 tillkom två takfönster och 1969 beklädnadsteglet. Husets volym är i huvudsak bevarad och mycket av 1920-talskaraktären är intakt.

Geten 12, Köpingsvägen 47

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Geten 1, Malmögatan 20.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: O W Sjögren. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockel i grå slätputs. Bottenvåningen vitputsad, ovanvåningen är klädd med stående, brun lockpanel. Mellan våningarna löper ett enkelt profilerat våningsband. Vita horisontalpost- och helfönster med bruna foder. Sadeltaket är täckt med rött, enkupigt taktegel. Huvudentrén mot gatan, ovanför finns en balkong med gjutjärnsräcke. Köksingången mot gården skyddas av ett vindskydd. I sydöst finns ett dubbelgarage med sadeltak och liggande panel, uppfört 1967. I sydväst finns ett växthus och ett uthus.

Geten 2, Skanörgatan 4.

Byggnadsår: 1911-1920. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad och sjukgymnastikpraktik.

Huset är tegelmurat i 2½ våning med källare. Sockeln gråputsad, tilläggsisolerad fasad klädd med vit colorock, gavelröstena med brun lockpanel. Röda helfönster. Sadeltak belagt med svart, korrugerad plåt. Huvudentré i gatufasaden. Mot gatan en takkupa i gråmålad plåt. 1973 fick huset sin nuvarande fasadbeklädnad. I söder finns ett garage från 1989.

Geten 3, Trelleborgsgatan 7.

Byggnadsår: 1911-1920. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockel med vitmålad slätputs, fasaden täcks av gult fasadtegel. Vita helfönster. Sadeltak täckt med bruna eternitplattor. Mot gatan entré i en veranda, inbyggd med vit lockpanel. I norr finns en tillbyggd köksentré och i väster en frontespis med balkong. Verandan och köksentrén har brunmålade plåttak. 1916 byggdes en frontespis, 1960 tillkom garaget i brun lockpanel, ihopbyggt med ett gårdsskjul i brun, stående panel. 1968 sattes nya fönster in och fasaden kläddes med fasadtegel.

Geten 5, Trelleborgsgatan 3.

Byggnadsår: 1967. Arkitekt: Anebyhus.
Byggherre: Köpman Ronny Thulin. Funktion: Bostad.

Huset är i regelverkskonstruktion i en våning med källare. Sockeln är av betong och fasaden av rött fasadtegel, lagt i blandförband. Vita helfönster. Sadeltak belagt med bruna betongpannor. Huvudentrén vetter mot gatan.

Geten 5, Trelleborgsgatan 3

Geten 9, Malmögatan 14.

Byggnadsår: 1915 Arkitekt: A Lundin. Byggherre: Snickare J Cronqvist. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i 2½ våning med källare. Sockeln är täckt med konststensplattor, fasaden tilläggsisolerad och klädd med gult fasadtegel. Under takfoten löper en svagt markerad takfotsgesims i puts. Bruna helfönster. Mansardtak täckt med svart taktegelimiterande plåt, mot norr ett takfönster. Entrén mot gatan. Mot gården finns ett gulputsat uthus, som uppfördes som bostad 1921. 1978 tilläggsisolerades byggnaden och garaget byggdes.

Geten 9, Malmögatan 14

Geten 11, Malmögatan 18

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare och sammanbyggt med Geten 10. Sockeln är grå-

putsad, fasaden tilläggsisolerad och täckt med brunrött fasadtegel. Östra gavelröset är klätt med brun lockpanel och försett med en balkong. Bruna korspost-, T-post- och vertikalpostfönster. Sadeltak täckt med röda eternitplattor, vindskupan på södra takfallet är plåtklädd. Entrédörren ligger i anslutning till verandan på framsidan av huset. I nordöst finns en carport och i sydöst ett uthus. 1926 byggdes en vindskupa och 1927 ett garage. 1952 revs en träveranda och balkongen tillkom. 1979 kläddes fasaden med fasadtegel, fönstren byttes och carporten byggdes.

Geten 12, Köpingsvägen 47 / Trelleborgsgatan

Byggnadsår: 1955. Arkitekt: Hugo Jonsson.

Byggherre: Thure Wahlström Funktion: Kontor.

Huset är tegelmurat och består av en våning med källare. Sockeln är av betong och fasaden av gult, kammat tegel i blandförband. Vita helfönster. Sadeltaket är täckt med rött, enkupigt taktegel. Mot gatan finns f d lastramp dit entrén är förlagd. Öster om denna finns en garagednedfart med en grå jalusidörr i plåt.

Geten 13, Köpingsvägen 45.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad. Namn: Solhem

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockeln klädd med grå locklistpanel, västra fasaden med vit mexisten, norra och södra med vit Colork och östra med korrugerad plåt. Gavelröset och frontespiser är täckta med brun lockpanel. Bruna vertikalpost- och helfönster. Sadeltaket är täckt med svart, taktegelimiterande plåt. I nord, syd och väst finns utbyggnader med entréer, i väst med balkong.

I sydöst finns ett växthus, i sydväst en carport och strax intill en njurformad damm.

1934 byggdes ett trapptorn och en veranda. 1934 tillkom norra tillbyggnaden. Fasadinklädnader gjordes 1974 och 1976. 1978 byggdes carporten.

KVARTERET HAREN

Norra delen av Haren tillhör det ursprungliga Wilson Park, men ingår inte i den del som styckades till försäljning i mitten av 1890-talet. Södra delen ingick i farm 114, vilken styckades 1906 av dåvarande ägare konsul Lars Virgin. Kvarteret består av fyra stora tomter som bebyggdes med större,

fristående hus 1916-1931. Gällande stadsplan är från 1942 och ej anpassad till befintlig bebyggelse. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda byggnader avsedda för bostad eller affär i högst två våningar.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Haren 3, Köpingevägen 53

Byggnadsår: 1922. Arkitekt: A Arvidsson.
Byggherre: Murare N Larsson. Funktion: Bostad.
Namn: Lassebo

Byggnaden är tegelmurad i 1½ våning med källare. Både sockel och fasad är gråputsade, men i olika nyanser. Byggnadens vitmålade T-postfönster flankeras av brunmålade fönsterluckor, det finns även vertikalpostfönster. Mot väster finns ett burspråk med en balkong, utmed husets långsidor löper en putsad takfotsprofil. Sadeltak täckt med rött, enkupigt tegel. Entrén i norr markeras av en kraftigt profilerad omfattning. I öster finns en köksingång. I nordöst finns ett ljusgult garage klätt i locklistpanel.

Huset är ett gott och välbevarat exempel på 1920-talets villabyggnade. Många äldre material och detaljer har bevarats.

Haren 3, Köpingevägen 53

Haren 4, Köpingevägen 49.

Byggnadsår: 1931. Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggherre: Brevbärare Harry Persson. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurad i 2½ våning med källare. Sockeln är grovt putsad i grått, huset i övrigt är gulputsat. Ljusgrå vertikalpostfönster med vitputsade omfattningar. Under takfoten löper en kraftigt profil som skjuter ut som ett tak. Det valmade sadeltaket är täckt med rött enkupigt taktegel. I väster finns ett burspråk med balkong, på motstående fasad finns en köksingång och i söder huvudentrén.

I nordöst finns en dubbel carport. (Omfattas ej av klassificeringen)

Huset är betydelsefullt i Köpingevägens miljö.

Haren 4, Köpingevägen 49

Haren 5, Trelleborgsgatan 4.

Byggnadsår: 1916. Arkitekt: G Nilsson
Byggherre: Byggmästare Jöns Nilsson. Funktion: Bostad

Huset är tegelmurad i 2½ våningar med källare. Sockeln är klädd med brunt tegel, fasaderna är putsade i gulvitt. Huvudfasaden har fönsteröverstycken svagt markerat i putsen. Det finns även ett halvcirkelformat trapphus, en balkong samt ett våningsband. Övriga fasader är enklare utformade. Gröna och röda vertikalpost-, T-postfönster och helfönster. Sadeltak täckt med svart, tegelimiterande plåt. Entrén vetter mot norr, köksingången mot öster och i söder leder en dörr ut till en inglasad veranda.

I sydöst finns ett rödputsat garage, uppfört 1952 sammanbyggt med ett uthus.

(Klassificeringen omfattar endast huvudbyggnaden)

Huset representerar 1910-talets byggande med drag av nationalromantik. Den stora oregelbundna byggnadsvolymen är viktig i gatubilden.

Haren 5, Trelleborgsgatan 14

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Haren 2, Skanörgatan 10.

Byggnadsår: 1920. Arkitekt: A Arvidsson.

Byggherre: Murare N Larsson. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning. Sockeln är klinkerklädd. Fasad i rött fasadtegel. Vita och bruna helfönster. Sadeltak täckt med brunlaserat, enkupigt tegel. Takkupor finns på båda takfallen. Huvudentrén mot gatan. Mot norr en köksingång, skydd av ett högt, vitt plank. Åt söder en tillbyggnad med en altan och i väster ytterligare en. I nordöst finns ett garage, byggt 1961, och i norr en uteplats. 1985 tillkom carporten framför garaget.

KVARTERET HERMELINEN

Hermelinen tillhörde ursprungligen farm 114, vilken delades upp i tomter för försäljning 1906 av dåvarande ägaren konsul Lars Virgin. Frånsett två tomter bebyggdes kvarteret i samband med uppstyckningen. 1926 var hela kvarteret bebyggt, samtliga hus uppfördes i tegel. I slutet av 1980-talet revs ett av de äldre husen och ersattes med ett prefabricerat.

Gällande stadsplan från 1942 stämmer inte med befintlig bebyggelse. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda byggnader avsedda för bostad eller affär i högst två våningar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§

Hermelinen 8, Örebrogatan 18

Hermelinen 8, Örebrogatan 18.

Byggnadsår: 1926. Arkitekt: Harald Andersson.

Byggherre: Lokeldare P Segerstam. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 2½ våning plus källare. Gråputsad sockel, fasaden i helsingborgstegel lagt i munkförband med raka fönstervalv och profilerad dörrumfattning. Bruna korspostfönster. Under takfoten löper en gesims. Det svagt svängda mansard-taket är täckt med rött, enkupigt taktegel. I väster finns ett trekantigt burspråk med en ovanpåliggande balkong. I gatufasaden finns huvudentrén och i öster en köksingång. I väster har en inglasad uteplats med röd panel och korrugerat tak uppförts. I sydöst finns ett uthus i plank med korrugerat plåttak.

(Klassificeringen gäller bara huvudbyggnaden)

Huset är en god representant för 1920-talets villa-byggnade. Det är mycket välbevarat sedan nybyggnadstillfället, det gäller bland annat entrédörr, taktegel och fönstren.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Hermelinen 3, Kungsbackagatan 7.

Byggnadsår: 1911-1920. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Gråspritputsad sockel, profilerad mot den gulvita putsfasaden. Vita vertikalpost- och helfönster, några är spröjsade. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel, undertill löper en takfotsgesims. På det norra takfallet finns en takkupa klädd med vit lockpanel. Mot gatan vetter en frontespis och en balkong med smidesräcke, snett därunder finns entrétrappan. När vinden inreddes 1912 tillkom en kupa i gatufasaden, vilken 1920 ersattes med en frontespis. 1936 tillkom takkupan mot gården och 1950 fick huset ny takbeklädning.

Huset är i huvudsak välbevarat.

Hermelinen 3, Kungsbackagatan 7

Hermelinen 4, Kungsbackagatan 5.

Byggnadsår: 1907. Arkitekt: V Almqvist.

Byggherre: N A Törnqvist. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Svartputsad sockel profilerad mot fasaden, vilken mot gatan består av gult förbländertegel lagt i bindskift med slagna fönster- och dörrvalv med röda slutstenar. Putsad gavel, gårdsfasad av gult tegel med slagna fönster- och dörrvalv. Våningsband markeras med ett mörkare gult tegel. Blå-gröna korspostfönster. Sadeltak täckt med svart plåt, under takfoten löper en tegelprofil. Takkupor finns på båda takfallen. Entrédörr mot gatan, täckt av ett litet tak. Mot norr är en köksingång. 1991 lades ett bandtäckt plåttak och delar av vinden byggdes om och takkupor tillkom. Den välbevarade tegelfasaden motiverar klassificeringen.

Hermelinen 4, Kungsbackagatan 5

Hermelinen 5, Kungsbackagatan 3

Hermelinen 5, Kungsbackagatan 3.

Byggnadsår: 1903-1910 (står 1904 på huset). Arkitekt och byggherre är okända. Funktion: Bostad

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Röd-brun sockel, fasaden gulputsad. Vita korspost-, T-post- och vertikalpostfönster. Svagt valmat sadeltak, täckt med rött, enkupigt tegel. Entrén är förlagt mot norr. Mot gatan vetter en frontespis samt en balkong med smidesräcke. I nordväst finns en täckt uteplats

1951 flyttades en port, en trappa mot gården förändrades, nya sovrumsfönster sattes in och fasaden reparerades. 1968 byggdes ett numera rivet garage. Huset är välbevarat och viktigt i gatubilden.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Hermelinen 1, Örebrogatan 22.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln slätputsad i brunt. Fasaden är tilläggs-isolerad och täckt med rött fasadtegel, gavelröstena är täckta med brun lockpanel. Horisontalpost-, korspost- och vertikalpostfönstren är bruna. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt. På östra gaveln finns en entrédörr med profilerad omfattning.

1929 inreddes vinden, och två gavelfönster togs upp. 1979 gjordes ny fasad- och takbeklädnad.

Hermelinen 9, Örebrogatan 20.

Byggnadsår: 1987. Arkitekt: Myresjöhus.

Byggherre: Peter Hansson och Susanne Hammarstedt. Funktion: Bostad.

Tvåvåningshuset är uppfört kring en regelverkskonstruktion. Bottenvåningen är klädd med rött fasadtegel, medan första våningen täcks av stående, vit panel. Vita helfönster, vissa försedda med lösa spröjsar. Det vinklade sadeltaket är belagt med svarta betongpannor. Entrédörren ligger ut mot gatan, på motstående fasad finns altandörrar. Garage i vit, stående panel.

Hermelinen 10, Kungsbackagatan 9

Hermelinen 10, Kungsbackagatan 9.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Gråputsad sockel, förutom i öster där den är grön,

och profilerad mot den vitputsade fasaden. Horisontalpostfönstren är vita. Östra entrén har en putsad dörrumfattning. Under takfoten löper en gesims. Asymmetriskt sadeltak täckt med grå tjärpapp. Huvudentréerna återfinns på husets kortsidor. Mot gården är två källarmedgångar. 1914 byggdes halva övervåningen på, så att huset blev ett tvåvåningshus mot gatan.

Hermelinen 11, Kungsbackagatan 1.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln i röd cementputs. Putsad fasad avfärgad i en beige nyans. Vita horisontalpost- och helfönster. Svagt valmat sadeltak täckt med svartmålade eternitplattor, mot öster finns en takkupa. Mot väster vetter en frontespis med en balkong, mot öster en entréutbyggnad. Mot söder en inbyggd veranda med beige panel. Både entréutbyggnaden och verandan har pulpettak. I nordväst finns en källarmedgång. I sydöst finns ett putsat garage med pulpettak. 1944 uppfördes takkupan, 1955 entréutbyggnaden och 1956 garaget.

Hermelinen 11, Kungsbackagatan 1

Hermelinen 12, Örebrogatan 16.

Byggnadsår: 1910 Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Konsumentkooperationen Svea.

Funktion: Bostad och konfektionsaffär, tidigare bostad/ livsmedelsaffär. Namn: Svea.

Huset är tegelmurat i två våningar plus källare. Sockeln är grå- och fasaden gulputsad. I bottenvåningen finns stora skyltfönster med som förminskats med grå panel, i övre våningen bruna helfönster. Det vinklade mansardtak är täckt med rött platt, falsat taktegel. Gavlarna i norr och väster har försetts med balkonger med svarta smidesräcken. Affärsentrén vetter mot Örebrogatan. På

motstående fasad finns två entrédörrar, den ena har tegelomfattning. I öster leder en dörr ut mot en uteplats.

1919 gjordes en genomgripande ombyggnad av gatufasaderna och ny butiksinredning, 1929 tillkom nya skyltfönster, som ändrades ytterligare 1953. 1973 inreddes vinden, 1975 byttes fönstren och 1976 tillkom ett uterum och ett plank. 1999 gjordes en fasadrenovering då färgsättningen ändrades.

Hermelinen 12, Örebrogatan 16

KVARTERET HÄSTEN

Tidigare ingick Hästen i farm 107. Idag består kvarteret av tolv lika stora tomter bebyggda med fristående hus, majoriteten uppförda 1945-46. Tre hus tillkom 1952-55. Flera av husen är mycket tidiga exempel på prefabricerade typhus från olika trähusfabrikanter.

Gällande stadsplan upprättades 1979 och är anpassad till befintlig bebyggelse.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Hästen 19, Kristianstadsgatan 9.

Byggnadsår: 1952. Arkitekt: Lennart Granqvist.

Byggherre: Murare Gustav Hagberg. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln är ljus gråputsad och fasaden består av gult tegel lagt i blixtnunkförband. Bruna helfönster, ett har en tegelomfattning. Sadeltaket är täckt med rött, enkupigt tegel. Mot väster är en takkupa och en glasad uteplats, på motsatt sida finns den taktäckta entrén, mot gatan en fransk

balkong. I sydväst finns ett garage med liggande brun panel och plantak.

1964 gjordes en tillbyggnad mot norr, och 1977 uppfördes garaget.

Huset är en god representant för 1950-talets enklare villabyggnad, och är i huvudsak välbevarat sedan nybyggnadstillfället.

Hästen 19, Kristianstadsgatan 9

Hästen 20, Kristianstadsgatan 7.

Byggnadsår: 1955. Arkitekt: J Ekström. Byggherre: Polisman Svante Rosdahl. Funktion: Bostad

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockel i betong och fasad i räfflat, rött fasadtegel lagt i munkförband. Entrén i öster samt ett fönster omfattas av tegel. Vita vertikalfönster. Sadeltak täckt av rött, enkupigt taktegel med takkuper på båda takfallen. Mot gatan finns en balkong i brun plåt och i väster en uteplats.

I sydväst finns ett garage i rött tegel med plantak, uppfört 1971.

(Klassificeringen gäller bara huvudbyggnaden)

Huset är en god representant för 1950-talets enklare villabyggnad, och är i huvudsak välbevarat sedan nybyggnadstillfället.

Hästen 20, Kristianstadsgatan 7

Hästen 23, Kristianstadsgatan 1.

Byggnadsår: 1953. Arkitekt och byggherre:

Ämneslärare Sven Hyllenberg. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare.

Sockel i betong, fasad i gult, räfflat tegel. Några av de vita helfönstren har profilerade fönsteromfattningar i tegel. Sadeltak täckt med rött, enkupigt tegel. I norr finns huvudentrén med profilerad tegelomfattning.

I sydöst finns ett kombinerat garage/carport.

Huset har en omsorgsfullt utförd detaljering och är välbevarat sedan nybyggnadstillfället.

(Klassificeringen gäller bara huvudbyggnaden)

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Hästen 17, Blekingegatan 12.

Byggnadsår: 1945. Arkitekt: AB Götene trähusindustri. Byggherre: Sven Andersson. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning med källare. Sockeln gråputsad, fasaden klädd med vit mexitsten. Vita fönster med falska spröjsar. Sadeltak belagt med rött, enkupigt taktegel. Mot gatan är en skärmtakstäckt entré, markerad med rött tegel.

I väster finns en tillbyggnad med plantak, sammanbyggt med en täckt uteplats och ett garage. 1953 byggdes garaget, 1966 uppfördes tillbyggnaden och fasaden kläddes med mexisten.

Hästen 18, Kristianstadsgatan 11

Hästen 18, Kristianstadsgatan 11.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: Filip Lundgren.

Byggherre: Kamrer Gunnar Franzén. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning med källare. Sockeln svart- och fasaden rosa-putsad. Vita helfönster. Sadeltak belagt med rött,

enkupigt taktegel och mot öster två takkupor. Gatufasadens entrédörr omfattas av vitmålat tegel. I söder en utbyggnad med en balkong, från 1961, och i norr en källarnedgång. I nordöst finns ett rosamålat, panelerat garage med plantak, byggt 1959.

Hästen 21, Kristianstadsgatan 5.

Byggnadsår: 1945, Arkitekt: AB Värmlandshus.
Byggherre: Spårvagnsförare Werner Persson.
Funktion: Bostad

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Brunputsad sockel. Fasaden klädd med rött fasadtegel lagt i blandförband och gavelrösten med brun, stående panel. Vita helfönster flankerade av bruna fönsterluckor. Sadeltak belagt med rött, tvåkupigt taktegel. I öster finns ett glasat entréparti, i väster en glasad uteplats. I nordöst finns ett murat garage i brun panel. 1951 inreddes vinden, varvid fönstret mot gatan togs upp. 1986 gjordes fasadbeklädnaden och garaget byggdes.

Hästen 22, Kristianstadsgatan 3.

Byggnadsår: 1945. Arkitekt: Åsedahus. Byggherre: Bokförare Artur Larsson. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Sockel i betong. Fasad i gul Colorock. Gavelröstena är panelerade och brunmålade. Bruna vertikalpost- och helfönster. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel. I väster och öster finns takkupor i brun panel. Entrén är förlagd i öster. 1950 sattes nya fönster in, 1971 kläddes fasaden och 1987 byggdes takkuporna om.

Hästen 24, Blekingegatan 2.

Byggnadsår: 1945. Arkitekt: Åmåls sågverks AB.
Byggherre: Fru Sera Andersson. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Sockel svartputsad, fasaden i rött tegel. Bruna helfönster. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel.

Hästen 25, Blekingegatan 4.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: AB Götene träindustri.
Byggherre: Byggnadssnickare Karl Nilsson.
Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Grå spritputsad sockel, fasad i beige Sidi-

plattor. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak med rött, enkupigt tegel. Mot gatan är entrédörren med röd tegelomfattning samt en takkupa i plåt. 1977 byggdes ett uterum och en carport. 1984 tillkom takkupan.

Hästen 26, Blekingegatan 6.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: HSB, BORO.
Byggherre: Bleckslagarmästare John Wilhelm Olsson. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Sockeln svartputsad, fasaden tilläggs-isolerad och klädd med mörkrött tegel. Gavelröstena är klädda med brun lockpanel. Vita helfönster, några med falska spröjsar. Sadeltak med svarta betongpannor, i söder och norr finns breda takkupor. Mot gatan finns en entréutbyggnad och i sydväst en inbyggd veranda med balkong samt ett glasat uterum. På tomten finns carport/garage, sammanbyggt med ett uthus med brun lockpanel och plantak.

1966 tillkom en verandan, 1979 isolerades fasaden och fönstren byttes, 1989 byggdes entrén in och 1992 uppfördes garaget.

Hästen 26, Blekingegatan 6

Hästen 27, Blekingegatan 8.

Hästen 27, Blekingegatan 8

Byggnadsår: 1945. Arkitekt: AB Götene trä-industri. Byggherre: Poliskonstapel G W Håkansson. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Sockeln gråputsad, fasaden klädd med gulmålade Sidi-plattor. Vita vertikalpostfönster. Sadeltaket är täckt med rött, enkupigt tegel. Mot gatan finns en taktäckt entré med vitputsad omfattning.

1947 inreddes ett vindsrum. 1952 tillkom en utbyggnad och 1954 ett garage.

Hästen 28, Blekingegatan 10.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: AB Götene trä-industri. Byggherre: O Bergqvist. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning med källare. Sockeln är gråputsad och fasaden täckt med vit mexisten. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak med svarta betongpannor. I öster finns en utbyggnad med garage och entré med tjärpappat pulpettak.

1966 tillkom mexiteglet och en tillbyggnad uppfördes, 1970 byggdes ytterligare en. 1997 tillkom en takkupa mot gården.

KVARTERET IGELKOTTEN

Norra delen av kvarteret ingick i den del av farm 108 som byggmästare Wilson lät stycka upp i 39 stora villatomter, medan södra delen tillhörde farm 114 och 111. Bebyggelsen härrör från sent 1800-tal fram till sent 1980-tal och består övervägande av mindre, fristående hus.

Gällande stadsplan är från 1942 och är inte anpassad till befintlig bebyggelse. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda byggnader avsedda för bostad eller affär i högst två våningar.

Särskild värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Igelkotten 17, Trelleborgsgatan 6.

Byggnadsår: 1927. Arkitekt: Martin Pettersson. Byggherre: Målare Gustav Karlsson. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning. Sockeln är grovt svartputsad, medan fasaden består av rött tegel lagt i munkförband med raka fönstervalv. Vita spröjsade vertikalpostfönster. Mansardtak med rött, enkupigt taktegel med en liten, rund takkupa på norra takfallet. I väster finns ett femkantigt burspråk med balkong. På gatusidan finns en skärmtakstäckt entrédörr med smala, murade glasbetongväggar.

I sydväst finns ett garage i tegel, uppfört 1951 (*Omfattas ej av klassificeringen*)

Huset är en god representant för 1920-talets villabyggnad och har många välbevarade originaldetaljer i behåll.

Igelkotten 17, Trelleborgsgatan 6

Byggnader av kompletterade värde för miljön:

Igelkotten 6, Skanörgatan 15.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Igelkotten 6, Skanörgatan 15

Byggnaden är tegelmurad i 1½ plan med källare. Sockeln är gråputsad och profilerad. Gatufasaden är i gult förbländertegel med detaljer i rött tegel. Övriga fasader är gulputsade med vita fönsteromfattningar. Vita vertikalpost- och horisontalpostfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel.

Under takfoten löper en vitputsad gesims. Mot gatan finns en centralt placerad entrédörr. Mot norr finns ett murat uthus med pulpettak, i söder en utbyggnad med balkong.

(Endast huvudbyggnaden omfattas av klassificeringen)

Den välbevarade gatufasaden i förbländertegel liksom byggnadens betydelse för gatubilden motiverar klassificeringen.

Igelkotten 16, Örebrogatan 15.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Gulputsad fasad, profilerad mot den gråputsade sockeln. Mot gatan finns fönsteromfattningar och överstycken i vit puts. Vita T-postfönster. Sadeltak med rött, enkupigt tegel med ett takkors i trä under östra taknocken och i frontespisen mot Örebrogatan. Utmed gatan ligger en träveranda med lövsågerier dit entrén är förlagd.

I nordväst finns ett garage med brun, liggande panel och sadeltak.

1940 sattes nya fönster in och taket täcktes med tegel, 1955 byggdes garaget och 1985 gjordes befintlig färgsättning.

(Klassificeringen omfattar endast huvudbyggnaden)

Husets volymer, den välbevarade gatufasaden med många detaljer och husets betydelse i gatubilden motiverar klassificeringen.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Igelkotten 2, Falsterbogatan 24.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Envåningshus bestående av två byggnadskroppar lagda i vinkel, den ena är tegelmurat och det andra uppbyggd kring en trästomme. Gråputsad sockel, fasaden vitputsad. Vita helfönster. Pulpettaken täcks med svart taktegelimiterande plåt respektive tjärpapp. Entrén vetter mot gatan. I sydöst finns ett garage.

1971 byggdes södra huslängan och 1976 uppfördes garaget och ett förråd.

Igelkotten 3, Örebrogatan 19.

Byggnadsår: 1919. Arkitekt: Ola Anderson.

Byggherre: Murare Carl Lundblad. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare.

Sockel i grå spritputs, fasaden gulputsad med vita fönsteromfattningar. Bruna horisontalpostfönster.

Under takfoten löper en vit gesims. Sadeltak med rött, tvåkupigt taktegel. Takkupor finns på båda takfallen. Mot gatan är en balkong med smidesräcke. Entrén är förlagd i väster. I nordöst finns ett gult, panelerat garage och i nordväst en uteplats. Då vinden inreddes 1923 tillkom gavelfönstren och takkupan. 1958 byggdes garaget.

Igelkotten 3, Örebrogatan 19

Igelkotten 4, Örebrogatan 17.

Byggnadsår: 1916. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i 2½ våningar med källare. Sockeln är klädd med ljusbrunt förbländertegel. Fasaden är tilläggsisolerad och täckt med rött fasadtegel. Gavelrösten täckta med svarta eternitplattor. Vita horisontalpost-, hel- och dubbla T-postfönster. Mansardtak med rött, enkupigt taktegel med stora takfönster. Mot gatan bryts takfallet av en centralt placerad frontespis, under vilken entrén är placerad.

I nordväst finns ett garage. 1971 tillkom befintlig fasadbeklädnad.

Igelkotten 7, Skanörgatan 13.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Brunputsad sockel. Vitt fasadtegel lagt i löpförband. Bruna helfönster. Pulpettak med svart tjärpapp, under takfoten löper en gesims. Mot gatan är en frontespis och en entré tillbyggnad. I söder finns ett uthus. Mot gatan löper ett smidesstaket med murade stolpar.

Igelkotten 9, Trelleborgsgatan 8.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Svartputsad sockel, fasaden putsad i beigerosa med vitputsade fönster- och dörrömfattningar. Vita horisontalpost- och vertikalpostfönster med blåa karmar. Sadeltak med svarta tjärpappsplattor. Entré mot gatan. I öster finns ett murat uthus som varit brygghus.

1913 byggdes huset till öster om entrédörren. 1921 övertog smedmästare A Sjöstrand fastigheten. I nedre planet fanns då två lägenheter, i övre planet en.

Igelkotten 9, Trelleborgsgatan 8

Igelkotten 10, Trelleborgsgatan 10.

Byggnadsår: 1970. Arkitekt: Birger Alfredsson
Byggherre: Birger Alfredsson. Funktion: Bostad

Huset är en regelverkskonstruktion i två våningar. Sockel av betong. Norr- och söderfasaderna är täckta med liggande grön panel, den västra av rödbrunt fasadtegel i blandförband. Vita helfönster. Plantak med svart papp. På byggnadens västra sida finns en carport med gröna panelväggar och plantak, genom vilken såväl huvudentrén som två sidoentréer nås.

Bakom ligger ett murat, putsat f d bostadshus med pulpettak och spröjsade vertikalpostfönster, vilket är sammanbyggt med uthuset på Igelkotten 9.

Igelkotten 11, Trelleborgsgatan 12.

Byggnadsår: 1987. Arkitekt: Nordiska trähus.
Byggherre: Arne Pahlsson. Funktion: Bostad.

Tvåvåningshus med trästomme, ljusrött fasadtegel. De bruna helfönstren är fuskspröjsade. Ovanför gatusidans fönster finns stående, brun panel. Plantak belagt med papp. Huvudentrén är förlagd till

den carport med plantak som har uppförts utmed bostadshusets östra vägg. Mot trädgården vetter en altan och en balkong.

Igelkotten 10 och 11, nr 10 till vänster, Trelleborgsgatan 10 och 12

Igelkotten 12, Trelleborgsgatan 14

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i ett plan. Sockeln brunputsad, fasaden klädd med räfflat rött fasadtegel lagt i munkförband. Helfönstren är bruna, ett i gatu-fasaden har brun plåtomfattning. Sadeltak med rött, glaserat, enkupigt taktegel. Mot gatan finns en utbyggnad som rymmer entrén.

1948 tillkom entréutbyggnaden samt tak- och fasadteglet.

Igelkotten 13, Falsterbogatan 22.

Byggnadsår: 1973. Arkitekt: Jan Erik Forell.
Byggherre: Byggmästare Axel H Bengtsson.
Funktion: Bostad.

Huset är regelverkskonstruktion i två våningar med svart sockel. Norra och södra fasaden täcks med ljuslila och grå lockpanel, övriga fasader med vit mexisten. Bruna fönster. Plantak täckt med tjärpapp. I söder finns en balkong, skyddad av ett skärmtak och två trädgårdsentréer.

I sydöst finns ett garage i vit locklistpanel.

KVARTERET ILLERN

1906 styckades norra hälften av Illern upp av dåvarande ägare konsul Lars Virigin. Södra delen tillhörde slaktarmästare Anton Andersson och ingick i det ursprungliga Anneberg. Sex av kvarterets tomter bebyggdes i samband med försäljningen, medan övrig bebyggelse tillkom fram till 1924, frånsett ett hus som uppfördes 1975. Gällande stadsplan upprättades 1942 och är inte anpassad till befintlig bebyggelse. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda byggnader avsedda för bostad eller affär i högst två våningar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Illern 3, Eslövsgatan 9.

Byggnadsår: 1924. Arkitekt: A Arvidsson. Byggherre: Bärare S Granstedt. Funktion: Bostad. Namn: Granbo

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockel i grov grå puts, fasad i helsingborgstegel lagt i munkförband med raka fönster- och dörrvalv. Spröjsade vita vertikalpostfönster. Mansardtak med rött, enkupigt tegel med takkupor på båda takfall. Under takfoten löper en tegelprofil. Huvudentrén i väster täcks av ett skärmtak. Mot gatan är en balkong.

I sydöst finns en carport från 1972 sammanbyggd med en uteplats och i nordväst ett uthus med brun locklistpanel och pulpettak.

1938 byggdes de västra takkuporna.

(Klassificeringen omfattar bara huvudbyggnaden)

Huset är en god representant för 1920-talets villa-byggnade, och är i huvudsak välbevarat sedan nybyggnadstillfället.

Illern 3, Eslövsgatan 9

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Illern 12, Eslövsgatan 11.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Grå spritputsad sockel. Delar av fasaden är vitputsad, andra består av vitmålat tegel. Bruna horisontalpost- och helfönster. Sadeltak med svart, taktegel-imiterande plåt. I söder finns ett burspråk och en frontespis, i öster en förstuga med entré och ovanpåliggande balkong.

1916 byggdes verandan, som senare omvandlats till förstuga.

Illern 12, Eslövsgatan 11

Illern 4, Eslövsgatan 7

Illern 4, Eslövsgatan 7.

Byggnadsår: 1917. Arkitekt: Nils J Lundgren.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad. Namn: Dybbøl.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockel med svartgrå slätputs, gulputsad fasad. Vita spröjsade vertikalpostfönster. Sadeltak med rött, tvåkupigt taktegel med takkuper på båda takfallen. Under takfoten löper en gesims. I väster finns en gul tillbyggnad som rymmer entrén och mot gatan ett trekantigt burspråk med en balkong.

1989 byggdes entrén in.

Huset är en god representant för 1920-talets villabyggnande, och är i huvudsak välbevarat sedan nybyggnadstillfället. Det branta sadeltaket och spröjsade fönster är typiska för tiden.

Illern 6 & 13, Köpingevägen 61 & 63

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad, tidigare konditori/bostad (Illern 5)

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare och betår av två fastigheter. Rödputsad sockel som är profilerad mot den rödrosa, putsade fasaden. Vita fönsteromfattningar, vita T-postfönster. Sadeltak med svart, taktegelimiterande plåt. Mot gatan finns en centralt placerad frontespis. På gavlarna finns två entréutbyggnader med balkonger. Entréer finns även mot gården. I norr finns ett rött och ett brunt uthus med pulpettak respektive sadeltak.

1929 byggdes bottenvåningen om till hembageri, 1937 uppfördes en tillbyggnad och 1955 sattes nya fönster in mot Eslövsgatan (Illern 5).

Huset är viktigt i gatubilden.

Illern 6 & 13, Köpingevägen 61 & 63

Illern 14, Kungsbackagatan 2.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad, tidigare bostad/bageri-mjölkkaffär.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Vit slätputsad fasad med hörnkedjor i grövre puts, profilerad mot en grå, spritputsad sockel med grå

slätputs kring källarfönstren. Bruna horisontalpostfönster. Fönster och entré markeras med omfattningar. Sadeltak med svart taktegelimiterande plåt. I söder finns en tillbyggnad i tegel och brun liggande panel och en balkong med brunt smidesrärke. Entrédörren är förlagd till husets norra gavel.

1927 inreddes en butik i bottenvåningen.

Husets volym är viktigt i gatubilden och det har många välbevarade detaljer.

Illern 14, Kungsbackagatan 2

Illern 10, Kungsbackagatan 8.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Svart putsad sockel, gulputsad fasad. Fönstren är vita, det finns både horisontalpost- och korspostfönster. Sadeltak belagt med svart, taktegelimiterande plåt (tillkom 1987). Mot gatan skjuter ett burspråk ut, krönt med en balkong, intill är entrén förlagd. Både husets grundvolym och många detaljer är välbevarade, det är tillsammans med Illern 11 viktigt i gatubilden.

Illern 10, Kungsbackagatan 8

Illern 11, Kungsbackagatan 10.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Vitputsad bottenvåning med rusticerande hörnkedjor, profilerad mot den slätpustade, grå sockeln. Övanvåningen täcks med brun panel. Gröna korspost- och horisontalpostfönster. Sadeltak med röda eternitplattor. Entrépartiet i gatufasaden markeras med rött fasadtegel, intill skjuter ett burspråk med en balkong ut.

I sydöst finns ett garage med brunmålad lockpanel och sadeltak, uppfört 1951.

1942 sattes nya fönster in. 1995 gjordes invändiga förändringar, en kökstrappa tillkom i söder.

(Endast huvudbyggnaden omfattas av klassificeringen)

Både husets grundvolym och många detaljer är välbevarade, och det är tillsammans med Illern 10 viktigt i gatubilden.

Illern 11, Kungsbackagatan 10

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Illern 8, Kungsbackagatan 4.**

Byggnadsår: 1912. Arkitekt: Ola Anderson.

Byggherre: Carl Lundblad. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockeln, klädd gult förbländertegel, är profilerad mot den vitputsade fasaden. Bruna vertikalfönster med falska spröjsar. Asymmetriskt sadeltak med röda betongpannor. Mot gatan är en takkupa. Mot trädgården är vindsvåningen förhöjd. Mot gatan finns en indragen, balustradkantad veranda som rymmer entrén.

På tomten finns ett uthus med brun locklistpanel och sadeltak. Öster om huset finns ett vitputsat garage.

1915 förhöjdes en del av vindsvåningen, 1982 sattes nya fönster in och 1989 tillkom garaget.

Illern 9, Kungsbackagatan 6.

Byggnadsår: 1975. Arkitekt: Myresjöhus.

Byggherre: Arne Ekman. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning med källare. Sockel i betong, fasad i rött fasadtegel. Gavelröstena är täckta med brun panel. Bruna helfönster, delvis med falska spröjsar. Sadeltaket är belagt med svarta betongpannor. Mot gatan finns en centralt placerad huvudentré och i öster en källarnedgång. Väster om huset ligger en carport i brun panel från 1992.

KVARTERET KANINEN

Halva kvarteret Kaninen tillhör det ursprungliga Wilson Park som styckades upp i stora villatomter i mitten av 1890-talet, andra hälften tillhörde farmarna 110 och 111. Endast en byggnad härrör från denna tid, medan i övriga har tillkommit mellan 1902 och 1979, med en koncentration till 1920-talet.

Gällande stadsplan upprättades 1980 med syftet att uppföra radhus i kvarterets norra del. Flera hus i kvarterets nordvästra del revs vid ett och samma tillfälle i slutet av 1970-talet, där radhusen senare byggdes. Delar av Falsterbo- och Malmögatorna skulle enligt planen stängas av för biltrafik, något som inte har genomförts.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:**Kaninen 4, Halmstadsgatan 8.**

Byggnadsår: 1925. Arkitekt: Filip Lundgren.

Byggherre: Maskintryckare Axel Bergström.

Funktion: Flerfamiljsbostad.

2½ vånings tegelmurat hus med källare. Sockel i grå puts, fasad i helsingborgstegel i munkförband. Mellan våningarna är våningsband i tegel och över fönstren finns raka fönstervalv. Under takfoten är en putsad gesims. Vita korspostfönster. Valmat sadeltak med rött, enkupigt tegel. I väster finns stora, moderna takfönster, på övriga takfall finns äldre takkupor med segmentbågar. I norr ligger huvudentrén, omfattad av pilastrar och en fronton. I sydöst finns ett murat garage med pulpettak. I nordväst finns ett murat uthus med pulpettak. 1925 inreddes vinden och takkupor uppfördes, 1929 byggdes garaget och 1990 tillkom takfönster och balkong.

(Endast huvudbyggnaden omfattas av klassificeringen)

Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och är tillsammans med Kaninen 5 viktigt i gatubilden.

Kaninen 5, Halmstadsgatan 10.

Byggnadsår: 1925. Arkitekt: Filip Lundgren.

Byggherre: Cykelmontör Karl Bergström.

Funktion: Flerfamiljsbostad.

Byggnaden är identisk med Kaninen 4 förutom takfotsgesimsen, som här har fått tandsnittsmönster av tegel. Norr om huset finns ett uthus i mönstermålad lockpanel med sadeltak, väster om detta finns ett murat uthus med pulpettak. 1928 inreddes vinden och takkupor tillkom, 1929 byggdes garaget och 1967 sattes nya fönster in i vindsvåningen. Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och är tillsammans med Kaninen 4 viktigt i gatubilden.

Kaninen 5 och 4, Halmstadsgatan 10 och 8

Husensjö 2:154, Örebrogatan 23.

Byggnadsår: 1927. Arkitekt: Elis V Thunefors.

Byggherre: Helsingborgs stads drätselkammare.

Funktion: Pumpstation.

Envåningsbyggnad uppförd i mörkrött tegel lagt i munkförband med gråputsad sockel. I väster och öster finns blindfönster. Över dörren i söder är ett valv slaget. Under takfoten löper en gesims i tegel. Täktak med tjärpapp, krönt av en lanternin. Hösten 1997 reparerades taket och dörren.

Pumpstation vid Örebrogatan. Det är en gedigen och väl utformad byggnad.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kaninen 9, Örebrogatan 21.

Byggnadsår: 1925. Arkitekt: Martin Cronsio.

Byggherre: Kontorist Wilhelm Holmström.

Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Sockeln är grå- och fasaden vitputsad. Hörnkedjor och takfotsprofil i ljusgrå puts. Bruna vertikalpostfönster med fuskpröjsar. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel, på norra takfallet en takkupa. Gatu-fasaden har en centralt placerad frontespis, där- under är huvudentrén. I öster finns en köksingång. 1983 byttes fönster.

Byggnaden är i huvudsak välbevarad och är viktig i gatubilden.

Kaninen 10, Falsterbogatan 23.

Byggnadsår: 1902. Arkitekt: Okänd. Byggherre:

Häradshövdingen Wester. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Grå, sprit-putsad sockel, profilerad mot den gulputsade fasaden med brunt våningsband och gulputsade fönster- och dörrömfattningar. Bruna helfönster. Under takfoten finns små, bruna mezzaninfönster. Sadeltak med röd eternit. Mot gatan är en glasad veranda dit entrén är förlagd, mot gården finns ytterligare en entré.

1955 byggdes ett garage.

Husets volym är viktigt i gatubilden.

Kaninen 19, Halmstadsgatan 12

Kaninen 19, Halmstadsgatan 12.

Byggnadsår: 1954. Arkitekt och byggherre:

Byggnadsingenjör J M Bomér. Funktion: Bostad och butik, tidigare fisk- och grönsaksaffär.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare.

Sockeln är brunputsad och fasaden består av gult, kammat tegel. Vita helfönster. Två skyltfönster är bruna med röda tegelömfattningar. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. I söder ligger affärsentrén.

1962 inreddes vinden och 1985 inreddes affärslokalen till en numera nerlagd kombinerad fisk-, frukt- och grönsaksaffär.

Huset är ett gott exempel på 1950-talets villabyggnadstillfallet och hyser många välarbetade detaljer.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Kaninen 21 & 22, Falsterbogatan 21 & 19.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Häradshövdingen Wester. Funktion: Tvåfamiljsbostad, tidigare hyreshus/bageri/matvaruaffär. Namn: Brinkagården.

Huset är tegelmurat i 2½ våning med källare och består av två fastigheter. Brunputsad sockel, fasaden i vit mexisten. Gavelröstena är klädda med brun lockpanel. Vita T-post- och helfönster. Sadeltak med röd eternit. Takkupor finns på båda takfall. Entréer mot gatan. Södra entrén täcks av en kolonnuren balkong. I sydväst finns en trädgårdsentré och i öster en köksingång. 1981 fick huset nuvarande fasadbeklädnad

Kaninen 21 -22

Kaninen 25-46, Falsterbogatan 13a-17c, Malmögatan 34a-48c, Halmstadsgatan 2-6.

Byggnadsår: 1979. Arkitekt: Bengt Blasberg, Henrik Jais-Nielsen. Byggherre: SIAB. Funktion: Bostäder.

Radhus i regelverkskonstruktioner i två våningar med betongsocklar. Bottenvåningarna är framskjutna som burspråk mot gatan och klädda med ljusrött tegel, medan övervåningarna är täckta med brun panel. Några hus är indragna från det gemensamma fasadlivet och har små, planterade förgårdar. Vita fönster. Sadeltak med röda betongpannor. Entréer mot gatan. Utanför de små, privata trädgårdarna finns en allmän, planterad bakgård (se Kaninen 47). Sedan radhusen uppfördes har endast smärre förändringar skett.

Kaninen 47, Falsterbogatan.

Byggnadsår: 1979. Arkitekt: Bengt Blasberg, Henrik Jais-Nielsen. Byggherre: SIAB. Funktion: Bilupställningsplats, lekplats.

Anläggningen består av carports. Fasader av brun lockpanel, gavelrösten klädda med vita träskivor. Sadeltak belagda med röda betongpannor. Parkeringsytorna är asfalterade och den allmänna lekplatsen är planterad och består till största delen av en gräsmatta.

KVARTERET KARLAVAGNEN

Karlavagnen ingår i farm 113, dvs Anneberg, vilken dåvarande ägare slaktarmästare Anton Andersson lät dela upp och försälja i slutet av 1800-talet. Kvarteret består av fyra jämnstora tomter med tvåvånings hyreshus uppförda under 1900-talets tre första decennier.

Gällande stadsplan upprättades 1945. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda hus i två eller tre våningar med kombinerad bostads- och affärsfunktion.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Karlavagnen 3, Lundagatan 11

Karlavagnen 3, Lundagatan 11.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i 2½ våning med källare. Gråputsad sockel, profilerad mot den gråvita, stänkputsade fasaden. Vita korspostfönster med ljusblå karmar. Sadeltak belagt med röd eternit, östra takfallet bryts av en centralt placerad frontespis. Mot

Karlskronagatan finns huvudentré samt en garagedfart och mot gården en gårdsentré. 1916 flyttades gårdsfasadens ingång och fönster. 1961 inreddes garage i källaren.

Karlavagnen 6, Köpingsvägen 56.

Byggnadsår: 1938. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Snickare Karl Nilsson, Gunnar Meijer Funktion: Flerfamiljsbostad, tidigare bostad/handel

2½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel, rosaputsad fasad, mot öster med vita fönsteromfattningar. Vita vertikalkpostfönster. Sadel-tak med rött, enkupigt taktegel. Takkupor på båda takfall. Gatuentrén har en vitputsad omfattning och skärmtak. Bevarad originalport. Mot gården bruna balkonger, källarentréer och en garage-nedfart. På södra gaveln är ett genom våningarna löpande, trekantigt burspråk krönt av en balkong. 1939 inreddes vinden och nya fönster och takkupor tillkom. 1994 tillkom befintlig fasad-färgsättning.

Huset är en god representant för 1930-talets skånska hyreshusbyggande.

Karlavagnen 6, Köpingsvägen 56

Karlavagnen 8, Eslövsgatan 2.

Byggnadsår: 1909-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad.

2½ våningar tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel, profilerad mot den gulputsade fasaden med vitputsade fönster- och dörrumfattningar och takfotsgesims. Vita vertikalkpost- och T-postfönster. Sadel-tak med röda betongpannor, takkupor på båda takfallen. I gatufasaden finns huvudentrén och på gårdssidan en källaringång.

1939 genomfördes en större ombyggnad då bland annat takkuporna tillkom, vinden inreddes, tak-täckningen byttes och en äldre, murad trappa ersattes med dagens entrétrappa och förträdgården fick en ny utformning.

Karlavagnen 8, Eslövsgatan 2

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Karlavagnen 5, Köpingsvägen 54.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Arbetsförman J G Krantz. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i 2½ våning med källare. Grå spritputsad sockel. Fasaden är tilläggsisolerad och klädd med rosamålade sidi-plattor med vita fönsteromfattningar. Gavelröset mot norr är klätt med brun lockpanel. Vita T-postfönster. Sadel-tak täckt med gråröd eternit, mot väster är två takkupor. Både gatu- och gårdsentrén är centralt placerade utmed husets långsidor. 1958 tillkom takkuporna, 1974 byggdes ett garage, 1976 kläddes fasaden med plattor.

KVARTERET LEJONET

Västra hälften av kvarteret Lejonet tillhörde farm 108 som indelades i mindre tomter 1898 av A J Wilson och bebyggdes med fristående hus fram till 1910, undantaget ett hus som uppfördes 1983. Östra hälften av kvarteret tillhörde farm 109 och bebyggdes med lamellhus 1955. Samma år upprättades nu gällande stadsplan som i kvarterets östra halva gäller för den typ av bebyggelse som uppfördes 1955, medan västra halvan avser radhus i två våningar.

Byggnad av kompletterande värde för miljön:

Lejonet 19, Jönköpingsgatan 28 a-b & 30 a-c.

Byggnadsår: 1955. Arkitekt: Filip Lundgrens
Arkitektkontor, Byggherre: Arvid Nilsson.
Funktion: Flerfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i tre våningar med källare. Sockeln är av betong och fasaden av rött tegel lagt i munkförband. Vita helfönster, några fönster är sexkantiga. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. Entréerna är taktäckta och sammanbyggda med respektive uppgångs soprum. Mot gårdssidan och på södra gaveln finns indragna balkonger. I norra delen av huset finns garagenedfarter. Mot Kristianstadsgatan är en vinkelställd tegelbyggnad i två våningar med kontorslokaler. 1982 tillkom soprummen.

Husen har många välbevarade detaljer, t ex balkongräcken och originalportar i trä.

Flerfamiljshus i kvarteret Lejonet 19 mot Jönköpingsgatan

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Lejonet 12, Simrishamnsgatan 5.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Arbetare O P Sjödahl. Funktion: Bostad.

Huset är av korsvirke i 1½ plan. Fasad i gul locklistpanel och sadeltak med svart, taktegelimiterande plåt. Vita T-postfönster. Mot gatan finns en förstuga med entré och mot gården en utbyggnad. 1973 tillkom befintlig fasadbeklädnad.

Lejonet 13, Simrishamnsgatan 3.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Tegelhus i 1½ plan med källare. Sockeln är brun- och fasaden vitputsad. Bruna vertikalpostfönster med blåa fönsterluckor. Pulpettak med svart eternit. Mot gatan är en del av taket förhöjt. Huvudentrén är placerad i utbyggnaden mot gatan. I nordöst finns ett uthus och ett garage i vit lockpanel och pulpettak.

Lejonet 15, Kristianstadsgatan 32.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Familjen Strandqvist. Funktion: Bostad, tidigare bostad/cigarrfabrik.

Två vånings tegelmurat hus med källare. Brunputsad sockel. I norr och söder är fasaden i aprikosfärgat tegel med vitmålade, slagna fönstervallv och svagt profilerat våningsband. Västra gaveln är putsad och aprikosfärgad. Vita vertikalpostfönster och bruna helfönster. Övre delen av mansardtaket är täckt med svart, taktegelimiterande plåt och den nedre med röd plåt. Mot gatan är stora takfönster och en öppen veranda som rymmer entrén. På gårdssidan finns ett trapphus med köksingång. På gården finns ett ljusputsat uthus med pulpettak, ett f d stall. 1912 byggdes mansardvåningen och stallet. 1916 gjordes cigarrfabriken om till lägenhet (Efter tobaksmonopolets införande 1914). På 1960-talet fanns en konfektionsfabrik, "Axel Bergwalls syfabrik" i huset. 1996 tillkom befintliga fönster.

Lejonet 15, Kristianstadsgatan 32. Till vänster kontorsdelen av Lejonet 19

Lejonet 21, Simrishamnsgatan 15.

Byggnadsår: 1898. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Anders Björk. Funktion: Bostad.

1½ plana hus med trästomme. Sockeln är brun- och fasaden vitputsad. Vita vertikalpostfönster

med bruna karmar. Sadeltak med taktegel-imiterande, röd plåt. Mot gatan vetter en veranda dit huvudentrén är förlagd, ovanför finns en balkong och en frontespis. Mot gården är en köksingång och en bred takkupa. 1968 gjordes en enplans tillbyggnad. I öster finns ett uthus med röd locklistpanel, pulpettak och korspostfönster som bland annat rymmer ett garage. I äldre tid ska en kakelugnsmakare ha haft sin verkstad där. Huset var ursprungligen klätt med liggande träpanel. 1948 reveterades och putsades fasaden. Verandans snickerier är bevarade från husets äldsta byggnadsskede.

Lejonet 21, Simrishamnsgatan 15. Nedan uthuset på tomten med flerfamiljshus i Lejonet 19 bakom.

Lejonet 22, Simrishamnsgatan 9.

Byggnadsår: 1983. Arkitekt: Nyckelhus.
Byggherre: Lars-Börje och Agneta Christina Christiansson. Funktion: Bostad.

1½ vånings hus med källare. Sockel av betong, fasad av vit mexisten. På gavlarna är våningsband markerade. Bruna helfönster. Sadeltak täckt med svarta betongpannor. Huvudentré i gatufasaden i norr och öster sidoentréer.

Lejonet 23, Simrishamnsgatan 7.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Carl Lundgren. Funktion: Bostad.
Huset är tegelmurat i 1½ våning. Sockeln är brun- och fasaden gulputsad. Gavelröstena är klädda med brun lockpanel. Gröna vertikalpostfönster. Sadeltak med svart papp. Huvudentrén är mot gården. På tomten finns ett gult, putsat uthus med pulpettak. 1945 sattes nya fönster in mot gatan. 1979 fick huset sin nuvarande fasadbeklädnad.

KVARTERET MULLVADEN

Mullvaden hörde ursprungligen till farmarna 111 och 112. När 1:e stadsingenjör Sigfrid Ewald upprättade stadsplanen 1939 var endast tre tomter bebyggda. Byggnadsrätten gäller för fristående byggnader i högst två våningar, vilket överensstämmer med den bebyggelse som senare tillkom. Även de i planen föreslagna tomtgränserna genomfördes. Befintliga hus, som samtliga är villor, har uppförts mellan 1927 och 1974. Klassificeringen har utgått från graden av förändring/förvanskning.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§

Mullvaden 2, Veingegatan 4.

Byggnadsår: 1929. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Reparator W Ekstrand. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockel i grå puts, fasad i helsingborgstegel lagt i munkförband med slagna fönstervalv. Vita vertikaltalpost- och helfönster. Mansardtak täckt med rött, enkupigt tegel. Plåtomfattade takkupor på båda takfallen. I söder finns ett burspråk med balkong och intill en tillbyggnad i blåmålat tegel med pulpettak. Mot gatan är huvudentrén, omfattad av grå puts.

1963 uppfördes tillbyggnaden, 1979 en carport. Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och en god representant för 1920-talets villabyggnande.

Mullvaden 24, Veingegatan 10.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: J M Bomér.

Byggherre: Albin Nilsson. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Sockel i betong och fasad i mörkrött tegel lagt i munkförband. Vita vertikalpostfönster med blå karmar. Sadeltak med rött, enkupigt tegel. Under takfoten löper en svagt profilerad gesims. Mot söder är en balkong i gul, profilerad plåt. I sydväst finns en tillbyggnad i brun panel. Tegelomfattad entrédörr med skärmtak mot gatan. På tomten finns ett murat garage med plantak, uppfört 1953.

(Klassificeringen omfattar bara huvudbyggnaden)

Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och en god representant för efterkrigstidens enklare villabebyggelse.

Mullvaden 24, Veingegatan 10

Byggnader av kompletterande värde för miljön:**Mullvaden 20, Örebrogatan 26.**

Byggnadsår: 1939 Arkitekt och byggherre: Verkmästare J M Bomér. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelhus med källare. Gråputsad sockel, fasad i rött tegel lagt i munkförband. Vita vertikalpost- och helfönster. Under takfoten löper en tegelprofil. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel med en stor takkupa mot gården. Mot gatan är ett burspråk. På västra gaveln är en förstuga med en balkong i brun plåt. På östra gaveln finns en skärmtakstäckt entré och en källarnedgång. 1946 tillkom förstugan samt ett garage.

Mullvaden 22, Veingegatan 6

Byggnadsår: 1950. Arkitekt: J M Bomér.

Byggherre: Järnhandelsbiträde Allan Lundström. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Gråputsad sockel, fasad i gult räfflat tegel i munk-

förband med dörr- och fönsteromfattningar av tvärställt tegel. Vita vertikalpost- och helfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. På södra gaveln finns en balkong i gul, korrugerad plåt och mot gården en tillbyggnad av brun lockpanel och pulpettak. Skärmtakstäckt entré mot gatan.

(Klassificeringen omfattar bara huvudbyggnaden)

Mullvaden 22, Veingegatan 6

Mullvaden 26, Lundagatan 29

Byggnadsår: 1960. Arkitekt: AB Götene träindustri. Byggherre: Gummifabriksarbetare Arne Pihlblad. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning med källare. Sockel i betong och fasad i gult räfflat tegel lagt i löpförband. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak med rött, enkupigt tegel. Mot gatan är huvudentrén, garage och källarnedgång.

Mullvaden 26, Lundagatan 29
Nedan Mullvaden 27, Lundagatan 27

Mullvaden 27, Lundagatan 27.

Byggnadsår: 1962. Arkitekt: Strands arkitektbyrå, Strövelstorp. Byggherre: Reparator Allan Meijer. Funktion: Bostad.

Envånings tegelmurat hus med källare, bestående av två sammanbyggda huskroppar, förskjutna i sidled till varandra. Sockel i betong, fasad i rött tegel lagt i löpförband med några fönster- och dörrömfattningar i tegel. Vita helfönster. Sadeltak med gråsvarta, enkupiga pannor. Huvudentré i öster, i norr en källarnedgång.

Garaget i tegel byggdes 1965.

(Klassificeringen omfattar bara huvudbyggnaden)

Övrig bebyggelse inom kvarteret:**Mullvaden 16, Ronnebygatan 3.**

Byggnadsår: 1962. Arkitekt: Fågelforshus. Byggherre: B J Fogelberg. Funktion: Bostad.

Envåningshus i regelverkskonstruktion med källare. Betongsockel, rött fasadtegel. Vita vertikalpost- och helfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. Entrén indragen i södra fasaden. I gatufasaden finns en garagenerfart och en källarnedgång. I öster finns ett uthus med brun, liggande panel och pulpettak och ett växthus som byggdes 1982.

Mullvaden 16, Ronnebygatan 3

Mullvaden 19, Ronnebygatan 1.

Byggnadsår: 1957. Arkitekt: J Ekström. Byggherre: Herr Arne Svensson. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Svartputsad sockel, tegelfasaden tunt gråputsad. Bruna helfönster, i väster en profilerad fönsterömfattning i vit plåt. Sadeltak belagt med bruna, enkupiga tegelpannor. På östra gaveln finns ett vindskydd med skärmtak som skyddar huvudentré.

Mullvaden 21, Örebrogatan 28.

Byggnadsår: 1946. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Snickare Ernst Holmqvist. Funktion: Bostad

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Sockel i grå puts. Fasaden tilläggsisolerad och klädd med rött fasadtegel. Gavelröstena är klädda med mörkblå lockpanel. Mörkblå vertikalpost- och helfönster. Sadeltak med rött, tvåkupigt taktegel, i norr är en takkupa i brun panel. Entrén är förlagd till östra gaveln.

I söder är ett garage i brun lockpanel med sadeltak, byggt 1952. 1979 tilläggsisolerades fasaden.

Mullvaden 23, Veingegatan 8

Byggnadsår: 1974. Arkitekt: Andréens trähus. Byggherre: Inga Johansson. Funktion: Bostad

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning med källare. Sockeln beigeputsad, fasad i vit mexisten, gavelröstena klädda med liggande grön panel. Gröna helfönster. Sadeltak med gråa betongpannor. Den skärmtakstäckta entrén är förlagd till husets norra långsida.

Mullvaden 25, Lundagatan 31.

Byggnadsår: 1942. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Johan Holmqvist. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Sockel i betong, fasad i rött fasadtegel lagt i löpförband. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. Mot gården och gatan är takkupa i röd plåt, mot gatan med en balkong. På husets västra gavel finns en tegelömfattad entrédörr, vilken är ansluten till en altan med ett underliggande garage.

1958 tillkom garagetillbyggnaden.

Mullvaden 25, Lundagatan 31

Mullvaden 28, Ronnebygatan 7.

Byggnadsår: 1927. Arkitekt: K J Lundqvist. Byggherre: Gottfrid och Gösta Jönsson. Funktion: Bostad. Namn: Frid-hill.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel, fasad i rött fasadtegel lagt i löpförband. Vita helfönster. Gavelrösten med vit panel. Sadel-tak med rött, tvåkupigt taktegel. Mot väster är en takkupa i vit plåt. I söder finns en utbyggnad med balkong och garage. Mot gatan löper ett murat staket och till entrén leder en marmorlagd gång. 1938 gjordes utbyggnaden, 1994 fasadbeklädnaden, och fönster och balkongräcken byttes.

Mullvaden 29, Ronnebygatan 5.

Byggnadsår: 1948. Arkitekt: J M Bomér.
Byggherre: Ädelmetallarbetare Åke Ekman.
Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Sockel i betong, fasad av mörkrött tegel lagt i munkförband. Vita vertikalpostfönster med vita fönsterluckor. Sadel-tak med rött, enkupigt taktegel. Mot gatan är entrédörren, omfattad av rött tegel. På tomten finns ett rött garage i panel med sadeltak. 1957 inreddes vindsvåningen varvid gavelfönstren togs upp och 1964 uppfördes garaget. 1994 uppfördes en uteplats på gårdssidan.

Mullvaden 29, Ronnebygatan 5

KVARTERET ORION

Orion tillhör det ursprungliga Anneberg, som under sent 1800-talet indelades i tomter av dåvarande ägaren slaktarmästaren Anton Andersson. Befintlig bebyggelse är fristående, två av husen uppfördes som hyreshus. Drygt hälften av byggnaderna tillkom till och med 1910, två på 1930-talet och två efter 1974.

För Orion gäller två olika stadsplaner: en upprättad 1946 gällande parkmarken i sydvästra delen av kvarteret (Lillängen) och en för kvarterets bebyggda delar upprättad 1930. Byggrätten gäller hus i två våningar, kopplade eller fristående, uppförda på bakre delen av tomterna.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Orion 6, Köpingevägen 69.

Byggnadsår: 1898. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad. Namn: Arla

2½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel. Fasad i gult flamt tegel i blockförband. Mot gatan vitputsade våningsgesimser, takfotsgesims, dubbla våningsband och fönsteromfattningar, mot gården slagna fönster- och dörrvalv. Gavlarna är vitputsade. Bruna horisontalpostfönster. Sadel-tak täckt med svart taktegelimiterande plåt, mot gården två takkuper i svart plåt. Mot gatan två balkonger med svarta smidesräcken, mellan dem den indragna huvudentrén. Mot gården finns en entré och en källarnedgång. På gården är ett uthus (fd dass) i ljusgrön pärlspontpanel med pulpettak. 1954 tillkom en takkupa, 1980 byttes fönstren i gatufasaden och 1994 byttes taktäckningen.

Huset är en god representant för det tidiga 1900-talets mindre hyreshusbebyggelse i stadsdelen. Fasaderna och många detaljer är välbevarade, bland annat finns äldre entrédörrar kvar i entrén mot Köpingevägen.

Orion 6, Köpingevägen 69. Nedan detalj av entrén

Orion 9, Köpingsvägen 75.

Byggnadsår: 1935. Arkitekt och byggherre Hilding Bengtsson, Funktion: Bostad.

Tegelmurat envåningshus med källare. Sockeln är grå- och fasaden gräddvitputsad. Bruna vertikalpostfönster. Det flacka tältaket är täckt med tjärpapp. Mot gatan vetter entrédörren som omfattas av pilastrar och har skärmtak. Huset har en enkel karaktär och är välbevarat sedan nybyggnadstillfället

Orion 9, Köpingsvägen 75

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Orion 19, Köpingsvägen 79.

Byggnadsår: 1937. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Målare Gunnar Askman. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i en våning med källare. Brun sockel, gulvitputsad fasad med vita hörnkedjor. Vita vertikalpostfönster. Valmat sadeltak med rött, enkupigt tegel. Entré i söder, omfattad av bruna pilastrar och en fronton. På tomten finns ett garage med gul slätpanel och pulpettak. 1949 byggdes huset till mot norr. Huset representerar brytningsskedet mellan klassicism och funktionalism och har många välbevarade detaljer.

Orion 19, Köpingsvägen 79

Orion 14, Lundagatan 24.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel. Vitmålad tegelfasad. Svarta korspostfönster. Sadeltak med mörk eternit, med en takkupa på västra takfallet. Mot gatan är en balkong. I sydöst finns ett uthus av trä och i sydväst ett uthus i vit mexisten med plantak. 1942 tillkom balkongen samt takkupan och 1968 fasadbeklädnaden. Huset är i huvudsak välbevarat. (Klassificeringen omfattar bara huvudbyggnaden)

Orion 14, Lundagatan 24

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Orion 15, Lundagatan 22.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i 2½ plan med källare. Sockel med ljusgrå puts. Fasaderna är tilläggsisolerade och täckt med gult fasadtegel. Vita helfönster. Sadeltak täckt med svart, korrugerad plåt. Mot söder är två takkupor. Under takfoten löper ett gult plåtbånd. Huvudentrén mot gatan omfattas av gult tegel. 1970 sattes befintliga fönster in och 1982 tilläggsisolerades huset.

Orion 16, Lundagatan 20.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad. Namn: Inhem

Huset är i tegel i 1-2 plan med källare. Brunputsad sockel. Fasad i gulrött tegel lagt i blockförband med slagna fönster- och dörrvalv. Bruna helfönster. Sadeltak med röd plåt. 1923 förhöjdes vindsvåningen mot norr, 1958 sattes befintliga fönster in. 1980 byggdes garaget

Orion 16, Lundagatan 20

Orion 18, Köpingsvägen 71.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad. Namn: Mariehem

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel. Bottenvåningens fasad är klädd med vit mexisten, ovanvåningen med brun lockpanel. Bruna helfönster. Sadeltak med svart eternit. I söder är en entréutbyggnad klädd med vit mexisten. 1973 kläddes fasaden och fönstren byttes ut. 1976 uppfördes ett garage.

Orion 8, Köpingsvägen 73.

Byggnadsår: 1983. Arkitekt: Anneby-hus. Byggherre: Samuel Lilja. Funktion: Bostad.

Envåningshus, regelverkskonstruktion, med källare. Rött fasadtegel. Bruna vertikalpostfönster. Valmat sadeltak med svarta betongpannor. På tomten finns ett uthus av röd, korrugerad plåt.

Orion 10, Köpingsvägen 77.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Svartputsad sockel. Vitmålad tegelfasad med slagna fönstervalv. Bruna vertikalpostfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. En entré är tillbyggd på husets norra gavel. Mot gatan en takkupa under vilken det finns en utbyggnad med en balkong. 1935 byggdes utbyggnaden mot gatan, samt balkongen därpå, och 1961 tillkom garaget.

Orion 13, Ronnebygatan 14.

Byggnadsår: 1974. Arkitekt: Hultsfredshus. Byggherre: Walter Hansson. Funktion: Bostad.

Huset har regelverksstomme i en våning med källare. Fasad i rött tegel. Bruna vertikalpostfönster, däremellan brun panel, gavelrösteni brun panel. Sadeltak täckt med brunt, enkupigt taktegel.

KVARTERET PANTERN

Tidigare var Pantern en del av farm 110 och 111. Idag är kvarteret bebyggt med flerfamiljshus från 1950-talet. Gällande stadsplan upprättades 1979. Byggrätten har anpassats efter befintliga bebyggelse. Norr om kvarteret har Malmögatan stängts av och ändrats till cykelväg.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Pantern 14, Jönköpingsgatan 32- 40

Byggnadsår: 1951. Arkitekt: HSB, Byggherre: HSB. Funktion: Flerfamiljsbostäder och butik.

Tre friliggande huskroppar, tegelmurade i 2-3 våningar med källare. Tvåvåningshusen är i gult tegel med röda detaljer, trevåningshusen i rött tegel med gula detaljer kring portar och under takfoten. Socklar i betong. Vita vertikal- och helfönster, några har omfattningar av tvärställt tegel. Sadeltak med röda betongpannor. Takfotsgesimser i tegel. På husens gavlar finns burspråk och på långsidorna balkonger, några inglasade. Trapphusen markeras med en fronton och de taktäckta entréerna med rött tegel. I en källare är en butik. 1986 tillkom soprummen vid entréerna och 1994 glasades vissa balkonger in. Huset är goda representanter för 1950-talets bostadsbyggande. De har många välarbetade detaljer som är välbevarade.

Pantern 14, helhet och detalj av entré

KVARTERET POLSTJÄRNAN

Polstjärnan ingick i farm 113, dvs Anneberg, vilken delades upp för försäljning i slutet av 1800-talet av dåvarande ägaren slaktarmästare Anton Andersson. Fyra av kvarterets fem tomter bebyggdes de kommande åren. Förändringar i form av rivningar av äldre bebyggelse har resulterat i att idag hör endast två hus från perioden fram till 1910. Ett är uppfört 1919 och två tillkom på 1980-talet. Gällande stadsplan upprättades 1947. Byggrätten gäller för bostäder med fristående byggnadssätt. De ytmässigt väl tilltagna husen får uppföras i högst två våningar och rymma max två lägenheter.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Polstjärnan 5, Köpingevägen 52.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ plans tegelmurat hus med källare. Sockeln är grå- och fasaden vitputsad. Vita vertikalpost- och helfönster med bruna foder. Sadeltak med svart tjärpapp. Under takfoten löper en gesims. Åt öster finns ett två våningar högt torn, till hälften utdraget från fasadlivet, och en täckt huvudentré med balkong. I väster finns en utbyggnad med köksingång och balkong, i nord och syd frontespiser täckta med brun lockpanel. Husets hörntorn är en detalj typisk för byggnadens tillkomsttid, och ger karaktär åt gatubilden.

Polstjärnan 5, Köpingevägen 52

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Polstjärnan 2, Köpingevägen 48.

Byggnadsår: 1919. Arkitekt: Nils J Lundgren.

Byggherre: Byggmästare Carl J Rosberg.

Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 2½ våning med källare. Sockel och fasad är ljus gråputsade, i olika nyanser. Vita, spröjsade vertikalpostfönster. Sadeltak med rött, tvåkupigt taktegel. På norra takfallet finns en takkupa i röd plåt. På tomten finns ett gråputsat uthus med plantak som tillkom 1953.

Polstjärnan 2, Köpingevägen 48

Polstjärnan 3, Köpingevägen 50.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Snickare O Persson. Funktion: Bostad.

1½ plans tegelmurat hus med källare. Sockel i grå, grov puts, fasad klädd med rosa panel. Bruna korspost- och vertikalpostfönster. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt, mot väster två takkupor. I norr finns en förstuga med entré. Mot gatan är ett vitputsat burspråk. På tomten finns ett uthus i rosa locklistpanel med pulpettak. 1986 tillkom befintlig fasadbeklädnad.

Polstjärnan 4, Karlskronagatan 1.

Byggnadsår: 1985. Arkitekt: Myresjöhus.

Byggherre: Kajsa Gull-Britt Lundgren och Bertil Arne Bjursing. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i en våning. Sockel i betong, fasaden är klädd med vitmålat fasadtegel, och gavelröstena med vit lockpanel. Bruna helfönster med falska spröjsar. Sadeltak belagt med svarta betongpannor.

Polstjärnan 7, Köpingevägen 46.

Byggnadsår: 1980. Arkitekt: AB Elementhus.

Byggherre: Olof Pennborn. Funktion: Bostad/cykelverkstad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan med källare. Gult fasadtegel. Gavelröstena täcks av brun lockpanel. Bruna helfönster. Sadeltak med svarta betongpannor. I väster finns en balkong, indragen i fasaden, därunder en uteplats.

KVARTERET REGULUS

Regulus ingick i farm 113, Anneberg kallad, vilken dåvarande ägaren slaktarmästare Anton Andersson indelade i tomter i slutet av 1800-talet. Kvarterets norra hälft bebyggdes med fristående, mindre hus fram till 1910, medan husen i den södra delen tillkom 1924, 1977 och 1978. Gällande stadsplan upprättades 1945. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda hus i två eller tre våningar med kombinerad bostads- och affärsfunktion.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Regulus 3, Ystadsgatan 5.

Byggår: 1924. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Poliskonstapel A Lindström. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare och sammanbyggt med Regulus 11. En förhöjning av den gemensamma mellanväggen markerar fastighetsgränsen. Gråputsad sockel, fasad i mörkrött tegel med slagna fönstervalv. Vita helfönster med fuskpröjs. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. På takfallet mot gatan sitter en takkupa. I väster finns en panelerad entrétillbyggnad, krönt av en panelerad balkong. 1972 byggdes en carport och 1978 ett uterum. Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och har många karakteristiska detaljer.

Regulus 3 & 11, Ystadsgatan 5, Köpingevägen 64

Regulus 10, Köpingevägen 64.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Sockeln är grovt ljusputsad. Fasad i gult flamt tegel lagt i blockförband med slagna dörr- och fönstervalv. Gatufasaden har röda tegelband, röda anfang- och slutstenar och en takfotsgesims i vinkelställt tegel. Röda spröjsade vertikalfönster. Sadeltak med

röd skivplåt, på varje takfall finns två takkuper i röd plåt. I norr finns en tillbyggnad i röd panel med sadeltak, dit huvudentrén förlagts efter en ombyggnad 1994.

En större tillbyggnad mot väster gjordes 1999. Huset är välbevarat. Det ligger i gatulinjen, ursprungshuset är mycket litet och det representerar det äldsta utbyggnadsskedet i Wilson park.

Regulus 10, Köpingevägen 64

Regulus 11, Köpingevägen 66.

Byggnadsår: 1924. Arkitekt: J M Bomér. Byggherre: Hallmästare Adolf Wårje. Funktion: Bostad

1½ vånings tegelhus med källare, sammanbyggt med Regulus 3. Gråputsad sockel, fasad av mörkrött tegel, med slagna fönster- och dörrvalv. Vita korspostfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel, med en takkupa i svart plåt mot gatan. I öster finns en balkong med svart smidesräcke och därunder ligger huvudentrén. Mot gården vetter en köksingång. På tomten finns ett panelerat garage med sadeltak, uppfört 1954.

Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och har många karakteristiska detaljer.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Regulus 4, Ystadsgatan 3.

Byggår: 1978. Arkitekt: Modulent, A Lundquister. Byggherre: Lars Åstrand. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning. Fasad med vit mexisten, gavelrösten med svart lockpanel. Bruna helfönster. Sadeltak med svarta betongpannor.

Regulus 7, Sölvesborgsgatan 14.

Byggnadsår: 1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Brun slätputsad sockel, fasaden är tilläggsisolerad och klädd med vit, träimiterande plåt. Röda vertikalpost- och helfönster. Asymmetriskt sadeltak med grå, korrugerad eternit. Mot gatan är en förstuga med huvudentrén, snett ovanför finns en takkupa. 1982 tilläggsisolerades fasaden. 1985 byggdes ett garage i brun lockpanel med sadeltak.

Regulus 8, Sölvesborgsgatan 16.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare och sammanbyggt med Regulus 9. Gråputsad sockel, fasad i rött tegel lagt i kryssförband med slagna dörr- och fönstervalv. Bruna vertikalpost- och helfönster. Sadeltak med svart, taktegelimiterande plåt. Mot norr är en takkupa. Både huvudentré och källarnedgång är förlagda till gatufasaden. 1958 byggdes en takkupa.

Regulus 8 och 9, Sölvesborgsgatan

Regulus 9, Sölvesborgsgatan 18.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ plans tegelmurat hus med källare, sammanbyggt med Regulus 8. Gråputsad sockel, fasad i rött tegel i kryssförband med slagna fönster- och dörrvalv. Bruna helfönster. Sadeltak med svart, taktegelimiterande plåt, takkupor på båda takfallen.

1936 byggdes takkuporna, 1967 byggdes ett garage.

Regulus 12, Karlskronagatan 11.

Byggnadsår: 1977. Arkitekt: AB Åsedahus.

Byggherre: AB Åsedahus. Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning. Fasad i mörkrött fasadtegel som i väster delvis klätts med brun lockpanel. Gavelröstena är täckta

med brun lockpanel. Bruna fönster med falska spröjsar. Sadeltak täckt med bruna betongpannor, i väster finns en takkupa i lockpanel. Entrédörren är indragen i västra gatufasaden. Mot öster är köks- och trädgårdsingången samt en uteplats i trä. På tomten finns ett garage i lockpanel med sadeltak, byggt 1980.

Regulus 13, Sölvesborgsgatan 12.

Byggnadsår: 1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Byggnaden är tegelmurad i 1½ plan med källare. Sockel i omålad slätputs, fasad i gult fasadtegel. Bruna vertikalpost- och helfönster. Mot gården är vindsvåningen förhöjd och det asymmetriska sadeltaket är belagt med bruna betongpannor. Mot gatan finns en förstuga i vit mexisten dit entrén är förlagd och mot gården en köksingång. På tomten finns ett garage i grå eternit med sadeltak, byggt 1968, 1972 tillkom fasadteglet och 1982 betongtaket.

KVARTERET RENEN

Kvarteret Renen tillhör den del av farm 108 som A J Wilson delade in i 39 större villatomter, men till skillnad från övriga kvarter (vilka 1898 delades in i mindre tomter) uppfördes fem villor i kvarteret Renen - helt i överensstämmelse med Wilsons intentioner. Själv bosatte sig Wilson i den numera rivna villan Nyhem.

1902 började en lång epok av vård i kvarteret Renen. Det året etablerade fru Ebba Ramsay en vårdanstalt i villa Nyhem, som hon hyrde av Wilson. Till en början bodde 8 utvecklingsstörda barn i huset. Verksamheten expanderade snabbt. Året efter bildades "Föreningen för vård av obildbara idioter inom Skåne" som kom att driva verksamheten. Ekonomin grundades på gåvor och donationer, och från år 1906 också statsbidrag och landstingsbidrag. Föreningen köpte snart in villa Nyhem, några år senare villa Frändebo, som låg vid Malmögatan väster om Nyhem. 1910 köptes även villa Viola invid Kristianstadsgatan. I denna byggnad fanns plats för 13 äldre manliga patienter. Året efter köptes villa Solbacken i hörnet av Köpingsvägen och Kristianstadsgatan. Villa Bellevue slutligen vid Malmögatan inköptes för att hysa personalbostäder. På 11 år hade verksamheten vuxit så att det fanns 109 patienter och 26 anställda. Nu

kom landstinget att ta över verksamheten, och föreningen upplöstes.

Landstinget köpte in de delar av kvarteret Renen som ännu var obebyggda, och projekteringen för nybyggnad började. En stadsplaneändring gjordes, så att de ursprungligen 16 tomterna inom vårdanstaltens område slogs samman till en enda. 1919 stod den första för ändamålet byggda paviljongen klar, 1921 och 1923 uppfördes byggnader som var avsedda som "arbetshem" för kvinnliga patienter. Den största byggnaden, för manliga patienter, stod klar 1925. Hela vårdhemmet fick så småningom namn efter den ursprungliga villan och kallades Nyhem. Den sist uppförda byggnaden, från 1925, är den enda av vårdpaviljongerna som har bevarats, men den har byggts om och ändrats så många gånger att dess ursprungliga 1920-talsarkitektur helt har gått förlorad.

Arkitekt för samtliga arbeten inom kvarteret Renen för anstalten Nyhem var Gustaf Holmdahl, arkitekt vid kungliga byggnadsstyrelsen.

Idag har villorna ersatts med modern bebyggelse som övertagit de äldre villanamnen. Östra delen av kvarteret bebyggdes kring sekelskiftet med mindre hus, vilka står kvar än idag. Gällande plan upprättades 1994. Alla hus utom ett på Renen 27 q-märktes, vilket innebär att husen inte får förvanskas vid ombyggnad och eventuell nybyggnation skall anpassas till omgivningens egenart. Samma år revs emellertid den sista villan samt två äldre sjukhuspaviljonger, samtidigt som vårdhemmet på Renen 28 genomgick kraftig exteriör ombyggnad

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap. 12§:

Renen 1, Kristianstadsgatan 20.

Byggnadsår: 1902. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad, tidigare bostad/ körsnärsvärkstad, bostad/mjölkkaffär, Wilson Parks intresse- och inköpsförening (Byggnadsåret uppges till 1902 i Karl-Erik Anders "Det gamla Helsingborg del XIII" Här uppges Ola Månsson som ägare till fastigheten då den blev bebyggd, och att Wilson Parks inköpsförening öppnade butik i huset 1910.)

Hörnhus, tegelmurat i 1½ plan och källare. Gulputsad fasad, profilerad mot den gråputsade sockeln. Mot gatan finns fönsteromfattningar, överstycken och våningsband i profilerat gul puts. Vita T-post-, korspost- och helfönster. Sadeltak med svart, korrugerad plåt. Huvudentré mot Kristianstadsgatan, ovanför finns en frontespis. På hörnet finns en takkupa i svart plåt.

1930 byggdes garaget. Fasadrenovering 1997. (Huvudbyggnaden omfattas av klassificeringen) Huset representerar det äldsta utbyggnadsskedet i stadsdelen.

Renen 1, Kristianstadsgatan 20

Renen 2, Falsterbogatan 4.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel, profilerad upptill. I öster och väster fasad i gult tegel lagt i kryssförband med takfotsgesims. Våningsband och slagna fönster- och dörrvalv, i söder gråputsad och i norr vitmålad. Vita vertikalt-post- och T-postfönster. Sadeltak med röd eternit. Mot gatan är huvudentré och en takkupa. Huset har en enkel karaktär och representerar det äldsta utbyggnadsskedet i stadsdelen. Det är relativt oförändrat.

Renen 2, Falsterbogatan 4

Renen 24, Kristianstadsgatan 16.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Snickare Olof Ingelson. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Svartputsad sockel. Fasad i rött tegel lagt i kryssförband, gulputsade hörnkedjor, takfotsgesims, fönster- och dörröppningar. Östra gavelröset är beigeputsat. Röda och vita korspostfönster. Sadel-tak med röd eternit. Huvudentrén vetter mot gatan. I söder finns en utbyggnad av rött tegel med slagna fönster- och dörrvalv, röda vertikalpost- och helfönster, delvis spröjsade, samt sadeltak täckt med röd, korrugerad plåt.

På gården finns ett rött, panelerat uthus med pulpettak. (Omfattas ej av klassificeringen)

Huset representerar det äldsta utbyggnadsskedet i stadsdelen. Det är mycket välbevarat sedan nybyggnadstillfället, fasaden hyser många karaktäristiska och välarbetade detaljer. Äldre dörrar och fönster har bevarats.

Renen 24, Kristianstadsgatan 16

Renen 25, Kristianstadsgatan 18

Renen 25, Kristianstadsgatan 18.

Byggnadsår: 1898. Arkitekt: Mauritz Frohm.
Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Tegelmurat 2½ våningshus med källare. Gulputsad sockel. Gatu- och gårdsfasader i gult flamtegel lagt i kryssförband, med ljust gulputsade våningsband, takfotsgesims och droppbräden mot gatan. Östra gaveln är putsad. Vita T-postfönster. Sadel-tak med röda eternitplattor. Mot gatan vetter huvudentrén

samt en balkong med svart smidesräcke. Mot gården är en köksingång och en takkupa.

På tomten finns ett murat uthus i gult flamtegel med pulpettak och vertikalpostfönster. I öster finns ett uthus i vit puts och pulpettak.

Byggnaden representerar kategorin äldre flerfamiljshus i Wilson Park och har en välbevarad fasad med många tidstypiska detaljer.

(Klassificeringen omfattar bara huvudbyggnaden)

Detalj av Renen 25

Renen 29-30, Malmögatan 21-23 & Kristianstadsgatan 2.

Byggår: 1995. Arkitekt: Pontus Möller Arkitekt-kontor. Byggherre: Hälsingborgshem. Funktion: Bostäder. Namn: Villa Frändebo, Villa Nyhem och Villa Solbacken.

De tre husen är i 2-3 plan och uppförda av Leca-block. Grå betongsocklar och vitputsade fasader. Vertikalpost- och helfönster av omålade aluminium. Sadel-tak belagda med röda betongpannor. Huvudentréerna är taktäckta. Det finns uteplatser och franska balkonger med svarta räcken i samtliga fasader. En del hörn är till stor del glasade. På tomten finns garage, carports och cykelskjul i grå panel.

Husen har bedömts vara goda representanter för det sena 1900-talets bostadsbyggande, och väl anpassade till områdets äldre karaktär.

Byggnader av kompletterande värde för stadsmiljön:

Renen 3 & 4, Falsterbogatan 6 & 8.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare och uppdelat i två fastigheter. Mot gatan är sockeln klinkerbelagd, i övrigt vitputsad. Gatufasadens rödmålade tegel är lagt i kryssförband med vitmålade fogar, våningsband, slagna fönster- och dörrvalv med markerade slut- och anfangsstenar i vitt. Gårdsfasaden är av rött tegel med slagna fönstervalv medan teglet på gavlarna är grönmålat. Vita vertikalpost-, T-post- och horisontalpostfönster. Sadeltak belagt med grå eternit, takkupor på båda takfall. Huvudentréerna är i gatufasaden, det finns även gårdsentréer. 1939 ändrades gårdsentrén i Renen 3 och takkupor tillkom.

Fasaden är mycket välbevarad och ovanlig med sina målade stenar och fogar.

Renen 6 och 7, Malmögatan 29 - 27

Renen 6 - 7, Malmögatan 29 - 27.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.
Renen 7 har tidigare varit bostad/tobaksaffär.

Huset är tegelmurat i 1½ plan med källare. Gråputsad sockel. Gatu- och gårdsfasad i rött tegel lagt i kryssförband med slagna valv och takfotgesims. Gavelfasaden är beigeputsade. Vita vertikalpost-, korspost- och T-postfönster. Sadeltak belagt med röd eternit, med takkupor på båda takfallen. Mot gatan vetter huvudentréerna och mot gården förstugor med köksentréer. I trädgården finns två uthus med pulpettak, ett i tegel och ett i panel. *(omfattas ej av klassificeringen)*

1936 byggdes en takkupan och vinden inreddes. 1948 ersattes takpapp av eternit (Renen 6). 1948 fick taket ny beklädnad och en takkupa uppfördes. 1995 inreddes ett bad på vinden varvid en takkupa tillkom (Renen 7).

Huset representerar det äldsta utbyggnadsskedet i stadsdelen, och är välbevarat sedan nybyggnadstillfället.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Renen 5, Falsterbogatan 10.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Sockel klädd med gula klinkers, fasad med rött tegel. Vita vertikalpost- och helfönster, gröna fönster i husets östra del, ett stort perspektivfönster mot gatan. Sadeltak med svarta eternitplattor, takkupor på båda takfallen. Entré i gatufasaden och i gårdsfasadens förstuga. I söder finns en tillbyggnad i gult tegel med en balkong och röd fönsteromfattning. På tomten finns ett garage i brun panel och sadeltak och ett murat uthus med pulpettak. 1957 kläddes huset med fasadtegel och en täckt glasveranda ersattes av utbyggnaden i söder.

Renen 27, Malmögatan 25 a - c.

Byggnadsår: 1977. Arkitekt: A-konsult Byggherre: Malmöhus läns landsting. Funktion: Vårdhem.

Huset är en regelverkskonstruktion i en våning. Sockeln är gråputsad och fasaden är täckt med gult fasadtegel. Bruna helfönster, omgivna av brun konststen. Valmat sadeltak täckt med svart tjärpapp. Entrén är förlagd mot gatan, på motstående sida är huset sammanbyggt med intilliggande byggnad. I väster finns en lastbrygga.

Renen 27

Byggår: 1993. Arkitekt: Arkitektura. Byggherre: Malmöhusfastigheter. Funktion: Äldreboende.

Envåningshus uppfört av Lecablock. Gråputsad betongsockel, gulputsad fasad. Vita fuskspårsade vertikalpost- och helfönster. Sadeltak med gula betongpannor, under takfoten är en rödputsad gesims.

Renen 27

Byggår: 1993. Arkitekt: Arkitektura. Byggherre: Malmöhusfastigheter. Funktion: Äldreboende. Namn: Villa Louise.

Tvåvåningshus är uppfört av Lecablock. Gråputsad betongsockel, fasaden rödputsad. Vita fuskspårsade vertikalpost- och helfönster. Sadeltak belagt med gula betongpannor och under takfoten finns en rödputsad gesims. Huvudentré mot söder. I väster finns en uteplats, täckt av ett soldäck. I norr finns uteplatser och franska balkonger, i väster och öster stältrappor.

Renen 28, Kristianstadsgatan 10-14

Byggår: 1925. Arkitekt: Gustav Holmdahl.

Byggherre: Föreningen för vård av obildbara sinneslöa inom Skåne.

Funktion: Flerfamiljsbostad, tidigare vårdhem.

2½ plans tegelmurat hus. Sockel av betong, fasaden tilläggsisolerad klädd med gult fasadtegel. Vita korspost- och vertikalpostfönster. Valmat sadeltak, belagt med rött, enkupigt taktegel, takkupor på samtliga takfall. På gavlarna finns flyglar med skärmtakstäckta entréer med rullstolsramper. I öster finns en loftgång och separata bostadsentréer. Byggnaden har genomgått många exteriöra och interiöra förändringar allteftersom kraven på verksamheten har förändrats. 1995 genomfördes den senaste ombyggnaden då vårdhemmet gjordes om till lägenheter. 1920-talets ursprungsbyggnad är svår att spåra i det utseende byggnaden nu har.

KVARTERET RÄVEN

Ursprungligen utgjorde kvarteret Rävén farm 106. Idag består södra hälften av kvarteret av fristående hus och parhus uppförda fram till 1920-talet, frånsett tre prefabricerade villor från 1979. Kvarterets norra hälft är bebyggd med radhus från 1960-61 och 1979. Två äldre parhus finns som ursprungligen hade likartade utseenden. Det ena (Rävén 61&62) har efter senare års renoveringar återfått ett mer ursprungligt utseende, det andra (Rävén 13&14) präglas av 1970-talets stilideal. Gällande stadsplan upprättades 1979, i syfte att uppföra radhusen i kvarterets nordvästra del. Innan de första radhusen byggdes 1960-61 fanns en handelsträdgård på platsen

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3 kap 12§:

Rävén 5, Blekingegatan 23.

Byggår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad/kontor.

2½ plans tegelmurat hus med källare. Gråputsad, svagt rusticerande sockel. Fasaden, profilerad mot sockeln, är putsad i ljusgult med vita fönsteromfattningar, hörnkedjor, våningsband och takfotsgesims. Vita T-postfönster. Det finns även enstaka spröjsade originalfönster. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt. Mot gatan ärr en balkong. Entrén är förlagd till gårdssidan. 1963 byggdes ett garage (omfattas ej av klassificeringen) och 1982 kontoriserades en lägenhet.

Byggnaden är en god representant för det äldsta hyreshusbyggandet i området. Det är välbevarat sedan nybyggnadstillfället och viktigt i gatubilden.

Rävén 5, Blekingegatan 23

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Rävén 60, Blekingegatan 25.

Byggnadsår: 1906 (1909 på fasaden). Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad, tidigare flerfamiljsbostad.

1-2 plans tegelmurat hus med källare. Brunputsad sockel. Vitmålad tegelfasad med takfotsgesims, våningsband, hörnkedjor, fönster- och dörrvalv i rödmålat tegel. Bruna T-post- och helfönster. Mansardtak med svart shingel, mot norr och söder takkupor i svart plåt. Huvudentré i gatufasaden. På tomten finns en dubbel carport från 1978.

(Omfattas ej av klassificeringen)

Huset har en relativt välbevarad fasad med en tidstypisk utformning med puts och detaljer i tegel.

Rävén 60, Blekingegatan 25

Rävén 61 & 62, Blekingegatan 15 & 13.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.

Byggnaden är tegelmurad i 1½ våning med källare och består av två fastigheter. Gråputsad sockel, fasad i ljusgul puts med vita fönsteromfattningar. Vita horisontalpostfönster. Sadeltak med bandtäckt plåt, under takfoten löper en gesims. I norr och söder finns frontespiser, i norr också en takkupa. Entréerna är förlagda till husets gavlar. På Råven 61 finns en carport, på Råven 62 ett putsat och panelerat garage med ett pulpettak, uppfört 1937. (Omfattas ej av klassificeringen) Huset representerar den äldsta bebyggelsen i stadsdelen.

Råven 61-62, Blekingegatan 15-13

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Råven 1, Köpingsvägen 31.

Byggnadsår: 1913. Arkitekt: C Rosenius. Byggherre: Arbetare Alfred Johansson. Funktion: Bostad. Namn: Villa Waldemar

1-2 vånings tegelmurad hus med källare. Sockeln är grön- fasaden gulputsad med vita fönsteromfattningar. Vita vertikalpost-, horisontalpost- och helfönster. Valmat och vinklat sadeltak täckt med grön skivplåt. Mot öster är en takkupa, därunder finns en utbyggnad. Mot väster är en tillbyggnad med en balkong. I nordöst finns ett halvcirkelformat trapphus med en takhuv i plåt till vilket entrén är förlagd.

1954 tillkom västra tillbyggnaden

Råven 3, Blekingegatan 17.

Byggår: 1923. Arkitekt: Nils J Lundgren. Byggherre: Fiskare John Borgman. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurad i två våningar med källare. Svartputsad sockel, tilläggsisolerade fasad klädd med vit lockpanel. Vita spröjsade vertikalpostfönster. Mansardtak täckt med rött, enkupigt taktegel, på båda takfall finns två takkupor i svart plåt 1954 byggdes ett garage, 1979 kläddes fasaden in.

Råven 3, Blekingegatan 17

Råven 13 & 14, Norrlandsgatan 6 & Blekingegatan 27.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.

1½ vånings tegelmurad hus med källare. Gråputsad sockel. Tilläggsisolerad fasad, täckt med gråvit colorock, gavelrösten täckta med blå lockpanel. Vita helfönster. Sadeltak med svart eternit. Mot Blekingegatan finns två frontespiser med franska balkonger samt två entréutbyggnader med plantak. En carport uppfördes 1974, och 1979 tillkom utbyggnaden (Råven 13). 1921 tillkom takkupor, 1975 kläddes fasaden med Colorock och 1976 byggdes huset ut (Råven 14).

Radhusen i kvarteret Råven vid Skånegatan

Råven 17-28, Skånegatan 38 a-b - 48 a-b.

Byggnadsår: 1960. Arkitekt: L-E Klittner. Byggherre: Olika byggherrar, Funktion: Bostad.

Radhus, tegelmurade i två våningar med källare. Grå betongsocklar, fasader av rött fasadtegel i blandförband. Vita vertikalpostfönster, i gårdsfasaden flankerade av vita eternitplattor. Sadeltak täckta med brunt, enkupigt tegel. I gatufasaden markeras

fastighetsgränserna av utskjutande tegelprofiler. Huvudentréerna nås via de vita garagen mot gatan, i tegel och lockpanel. Sedan uppförandet har endast smärre förändringar skett.

Räven 29 & 30, Norrlandsgatan 2 & 4.

Byggnadsår: 1960. Arkitekt: L-E Klittner.
Byggherre: 29: Civilekonom Rolf Norström, 30: Direktör Lars Larsson. Funktion: Bostad.

Husen tillhör samma serie som föregående fastigheter. Parhuset är tegelmurat i två våningar med källare. Grå betongsockel, fasad av rött fasadtegel lagt i blandförband. Vita vertikalpostfönster, i gårdsfasaden flankerade av vita eternitplattor. Sadeltak med brunt, enkupigt tegel. Mot gatan är förstugor dit entréerna är förlagda. På husets gavlar finns garage med uthus i vitmålat tegel och lockpanel, till vilka uteplatser är anslutna. Mot gården är balkonger. Fastighetsgränsen markeras av ett brunt träplank. 1966 tillkom garagen.

Radhusen i kv Räven 17-28 samt 29-30 har klassificerats som ett område av enhetlig karaktär, eftersom mycket få förändringar har gjorts sedan nybyggnadstillfället.

Räven 40-55, Skånegatan 22-36.

Byggår: 1979. Arkitekt: Hans & Sven Nyberg,
Byggherre: K P Svensson. Funktion: Bostäder.

Radhus i regelverkskonstruktioner i 2½ plan där vartannat hus förskjutits i sidled. Fasadtegel i två röda nyanser, lagt i blandförband. Bruna vertikalpost- och helfönster, i gatufasaden finns bruna fönsterluckor. Under takfoten löper en svagt markerad takfotsprofil. Sadeltak med röda betongpannor. Entréerna vetter mot gatan, på takfallet ovanför finns takkupor i svart plåt.

Mot gatan finns carports sammanbyggda med uthus i brun lockpanel med plantak. 1935 uppfördes skärmtak ovanför några entréer, i övrigt har endast små förändringar genomförts.

Räven 56, Blekingegatan 21.

Byggår: 1979. Arkitekt: Modulent, Roger Larsson.
Byggherre: J Wallins Byggnads AB. Funktion: Bostad

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning. Svartmålad betongsockel, fasad i rött tegel. Gavelröstena täckts med vit lockpanel. Bruna helfönster med falska spröjsar, bruna fönsterluckor. Sadeltak täckt med svarta betongpannor. Entré mot gatan och mot trädgården en takkupa med en balkong.

Räven 57, Blekingegatan 19b.

Byggnadsår: 1979. Arkitekt: Modulent Roger Larsson., Byggherre: J Wallins Byggnads AB.
Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning. Sockel i betong, fasaden klädd med vit mexisten. Gavelröstena är täckta med vit lockpanel. Bruna helfönstren med falsk spröjs, bruna fönsterluckor. Sadeltak belagt med gula betongpannor. Entré mot gatan, mot trädgården en takkupa med en balkong.

Räven 58, Blekingegatan 19a.

Byggnadsår: 1979. Arkitekt: Modulent, Roger Larsson. Byggherre: J Wallins Byggnads AB.
Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ plan. Sockel i betong, fasad i rött tegel. Gavelröstena täcks av vitmålad panel. Vita helfönster med falsk spröjs, vita fönsterluckor. Sadeltak med röda betongpannor. Entré mot gatan, mot trädgården en takkupa med en balkong.

KVARTERET SATURNUS

Kvarteret tillhörde farm 113, dvs Anneberg, som dåvarande ägare slaktarmästare Anton Andersson delade och sålde i slutet av 1800-talet. 1903 var kvarteret bebyggt med såväl mindre hus som hyreshus. 1970 tillkom en villa och 1994 ersattes två äldre hus med sex radhus. Gällande stadsplan upprättades 1945. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda hus i två eller tre våningar med kombinerad bostads- och affärsfunktion.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Saturnus 2 & 3, Köpingevägen 60 & 62.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.
Byggherre: Okänd (Saturnus 2) Herr Carl Rosén (Saturnus 3). Funktion: Tvåfamiljsbostad.

2½ plans tegelmurat hus med källare. Brunputsad sockel, profilerad mot fasaden. Gatu- och gårdsfasader i gult flamtegel lagt i kryssförband med röda detaljer som fönstervälvans anfang- och slutstenar, våningsband och takfotsgesims. Vitputsade gavelfasader. Bruna horisontalpost-, vertikalpost-, T-post- och helfönster. Sadeltak med taktegel-

imiterande plåt. Entréer i gavlarna: i norr täcker en balkong i brunt trä ingången och i söder är den inrymd i en vitputsad tillbyggnad med ovanpåliggande balkong.

Två bruna garage i lockpanel med pulpettak respektive sadeltak, byggår 1960. (*Omfattas ej av klassificeringen*)

1978 renoverades fasaden och 1979 tillkom balkongen. (Saturnus 2). 1954 byggdes sidoentrén och 1976 balkongen (Saturnus 3).

Huset representerar det äldsta byggnadsskedet i stadsdelen. Det har en välbevarad tegelfasad med många detaljer.

Saturnus 2-3, Köpingevägen 60-62

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Saturnus 1, Köpingevägen 58.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad.

2½ vånings tegelmurat hus med källare. Svarputsad sockel, tilläggsisolerad fasad klädd med vit, korrugerad plåt med ett brunt våningsband. Bruna helfönster. Sadeltak täckt med svart taktegelimiterande plåt med takkupor i vit plåt på samtliga takfall, samt en frontespis mot gården. På gatufasadens avfasade hörn är en balkong med svart smidesräcke. Entré mot gården.

1982 kläddes fasaden in. 1995 fick taket nuvarande material och takkupor och frontespis tillkom.

Saturnus 4, Sölvesborgsgatan 13.

Byggnadsår: 1970. Arkitekt: AB Elementhus, Mockfjärd. Byggherre: Snickare Olle Hallberg.

Funktion: Bostad.

Huset är en regelverkskonstruktion i 1½ våning. Gråputsad sockel, fasad klädd med gult fasadtegel. Västra gavelröstet är täckt med mörkbrun lockpanel. Bruna helfönster. Sadeltak täckt med svarta betongpannor. Entré mot gatan. Bakom huset finns ett brunt, panelerat uthus och en carport.

Saturnus 6, 9 & 11-13, Karlskronagatan 7 a-f

Byggnadsår: 1994. Arkitekt: Götenehus AB

Byggherre: Götenehus AB. Funktion: Bostäder.

Radhus i fackverkskonstruktioner i två våningar. Fasad av vit panel med gröna eller blå detaljer. Gavlarna och delar av gatufasaderna täcks av rött fasadtegel i löpförband. Vita fuskpröjsade helfönster, sadeltak täckt med röda betongpannor. Entréer mot gatan, ovanför dem balkonger.

Saturnus 7, Lundagatan 14.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i 1½ våning med källare. Gråputsad sockel. Gatu- och gårdsfasaderna är i aprikosmålat tegel med slagna valv medan gavlarna är pustade i aprikos. Ovanvåningen är klädd med röd panel. Bruna vertikalpostfönster. Sadeltak täckt med svart, korrugerad plåt med två takkupor mot gården. Mot gatan finns en frontespis och entré, mot gården en köksingång och en täckt uteplats. 1934 uppfördes takkuporna.

Saturnus 7, Lundagatan 14

KVARTERET SEBRAN

Kvarteret, tidigare en del av farm 111 och 112, bebyggdes med flerfamiljshus på 1950-talet. Gällande detaljplan utarbetades 1992 inför uppförandet av en källsorteringscentral. I övrigt är byggrätten anpassad till då befintlig bebyggelse.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Sebran 14, Jönköpingsgatan 42a-46b & Örebrogatan 30-32.

Byggår: 1952. Arkitekt: HSB arkitektkontor Byggherre: HSB. Funktion: Flerfamiljsbostad och affär.

De tre friliggande huskropparna är tegelmurade i 2-3 våningar med källare. Socklar av betong och fasader av rött tegel lagt i munkförband, gult tegel under takfoten. Vita vertikalkast- och helfönster. Sadeltak täckta med röda betongpannor. På gav-larna finns vitputsade burspråk och på långsidorna balkonger, en del inglasade. Mot norr är taktäckta entréer. Mot Örebrogatan är affärer inredda i bottenvåningen. Under 1960-talet och 1987 gjordes förändringar i butikerna, 1988 glasades vissa balkonger in, 1992 tillkom sophus.

Kvarteret Sebran mot Örebrogatan

Sebran 15, Veingegatan 1.

Byggnadsår: 1957. Arkitekt: HSB arkitektkontor. Byggherre: HSB. Funktion: Lokalkontor för HSB, tidigare postkontor.

Envåningshus med källare, uppfört i lättbetong. Betongsockel täckt med konststen, fasad i rött tegel lagt i munkförband, där gatufasaden artikuleras med släta pilastrar av rött tegel. Vita horisontalkast- och helfönster, några omfattade av tvärställt tegel. Valmat sadeltaket belagt med rött, enkupigt taktegel. Huvudentré mot gatan, på motsatt sida finns en sidoingång med en klinkerklädd omfattning.

KVARTERET SIRIUS

I kvarteret Sirius lät slaktarmästaren Anton Andersson 1895 uppföra landeriet Anneberg, vilket sedan har gett namn till området som förut omfattade farm 113. Förutom att fungera som sommarbostad använde Andersson även delar av huset yrkesmässigt. Landeriet revs 1963. Gällande stadsplan upprättades 1942. Byggnadsrätten gäller för sammanbyggda byggnader avsedda för bostad eller affär i högst två våningar.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Sirius 15-26, Eslövsgatan 6-16, Lundagatan 15-25

Byggnadsår: 1974. Arkitekt: Arton genom Andersson, Andersson & Magnusson. Byggherre: K P Svensson. Funktion: Bostäder.

Kvarteret består av gruppbyggda, fristående 1½-planshus som är regelverkskonstruktioner. Svarta betongsocklar. Fasader klädda med vitslammat tegel, gavelrösten i svart lockpanel. Bruna fusk-spröjsade vertikalkastfönster, en del har försetts med bruna fönsterluckor. Sadeltak täckta med svarta betongpannor med två takkupor i svart plåt på ömse takfall. Entréer mot gatan. Sedan uppförandet har endast smärre förändringar skett.

Kvarteret Sirius

KVARTERET SOBELN

Kvarteret Sobeln tillhörde tidigare farm 112 och 113, dvs det är en del av det ursprungliga Anneberg. Kvarteret domineras av flerfamiljsbebyggelse från 1950-talet, men det finns även inslag från 1980- och 90-tal.

Gällande stadsplan upprättades 1949. Byggrätten är anpassad till de lamellhus som uppfördes under 1950-talet, och en allmän byggnad och en förskola. Planen gjorde att tidigare planerade gatusträckningar förändrades till den idag befintliga. 1989 gjordes en ny plan för kvarterets nordvästra hörn, i syfte att uppföra tre garagelängor.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Sobeln 26, Jönköpingsgatan 52a-56d.

Byggnadsår: 1953. Arkitekt: Erik och Henry Andersson. Byggherre: Hälsingborgshem. Funktion: Flerfamiljsbostad.

Tre fristående huskroppar, tegelmurade i tre våningar med källare. Socklar av betong, fasader av gult, kammat tegel lagt i munkförband. Vita vertikallpost- och helfönster. Sadeltak med rött, enkupigt taktegel. Taktäckta entréer. Trapphusen markeras med tvärställt tegel. Några av balkongerna är inglasade. Gårdarna mellan husen är planterade. I nordväst finns garage i ljusbeige panel med pulpettak samt p-platser.

1986 uppfördes soprummen intill entréerna. 1992 tillkom nya balkonger, hissar, garage, grovsoprum och parkeringsplatser.

Husen är goda och välbevarade representanter för 1950-talets högkvalitativa bostadsbyggande. Många välbevarade detaljer bidrar till helheten.

Kvarteret Sobeln

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Sobeln 28, Veingegatan 7.

Byggnadsår: 1986. Arkitekt: Helsingborgs fastighetskontor, husbyggnadsavdelningen. Byggherre: Helsingborgs stad. Funktion: Förskola.

Huset är en regelverkskonstruktion i en våning. Fasad i rött fasadtegel. Vita helfönster. Sadeltak täckt med betongpannor. Tomten är planterad och utrustad som en lekplats.

KVARTERET TIGERN

Tigern indelades i tomter 1898 av dåvarande ägaren A J Wilson och hör alltså till det ursprungliga Wilson Park. Samtliga tomter var bebyggda 1910. För kvarteret gäller ännu Wilson Park och Annebergs första stadsplan, vilken upprättades 1913. Kvarterets byggnadsrätter har inte utnyttjats utan kvarteret är bebyggelsemässigt intakt sedan 1910.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§

Tigern 6 & 7 Simrishamnsgatan 12 & 14.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.

Tegelmurat 1½ våningshus med källare. Sockeln är slätputsad i grått. Fasad i rött tegel lagt i kryssförband med fönsteröverstycken, våningsband, takfotsgesims och droppbräden i gult tegel. Vita vertikallpostfönster. Sadeltak belagt med röd eternit. På västra takfallet finns en takkupa. Mot väster och öster finns frontespiser. Entréer finns både i gatu- och i gårdsfasaden, de sistnämnda är placerade i två utbyggnader. Mot gården finns dessutom en köksentré och en altan.

På gården finns ett f d utedass i grönmålad panel och ett murat uthus med sadeltak och skorsten. I sydväst finns en carport i korrugerad plåt. Det tegelmurade uthuset, på Tigern 7, omfattas också av klassificeringen.

Huset är välbevarat sedan nybyggnadstilfallet. Det har en enkel men välarbetad tegelfasad och är viktigt i gatubilden.

Tigern 6 och 7, Simrishamnsgatan 12 och 14

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Tigern 1, Simrishamnsgatan 2.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd. Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

1½ vånings tegelmurat hus med källare. Gråputsad sockel, fasaden svagt gulputsad med putsade droppbräden och takfotsgesims. Gröna och gula korspostfönster med röda karmar. Sadeltak täckt med röda betongpannor. Huvudentré mot gatan och mot gården en köksingång.

1961 uppfördes ett garage och 1992 byttes taktäckning och fasaden renoverades.

Huset är i huvudsak välbevarat sedan nybyggnadstillfället.

Tigern 1, Simrishamnsgatan 2

Tigern 2, Simrishamnsgatan 4.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Sockeln är gråputsad, fasaden tillägsisolerad och vitputsad. Vita vertikalpost- och korspostfönster. Brant sluttande mansardtak täckt med röd eternit. Entré mot gatan, ovanför finns en balkong. 1926 tillkom mansardtaget och 1972 tilläggsisolerades byggnaden.

På tomten finns ett murat och vitputsat garage med plantak uppfört 1956. (Omfattas ej av klassificeringen)

Tigern 2, Simrishamnsgatan 4

Tigern 8, Malmögatan 33.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Tegelmurat 1½ våningshus med källare. Gråputsad sockel, fasad i rött tegel lagt i kryssförband med slagna fönstervalv samt ett våningsband i mörkrött tegel. I väster är vitputsade fönsteromfattningar, i öster är fasaden putsad. Vita vertikalpost- och T-postfönster. Sadeltak täckt med rosa, korrugerad plåt, en takkupa på norra takfallet. Huvudentré i gatufasaden och köksingång mot gården. På tomten finns ett uthus med pulpettak.

1932 ersattes en takkupa med en större. 1985 inreddes delar av vinden och takfönster tillkom. Huset är välbevarat sedan nybyggnadstillfället avseende både helhet och detaljer.

Tigern 8, Malmögatan 33

Tigern 9, Malmögatan 31.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Tegelmurat 1½ planshus med källare. Grå slätputsad sockel, profilerad mot fasaden i ljusbeige puts med svagt markerade våningsband. Hörnkedjor och rusticeringar kring fönster är vitputsade. Vita T-postfönster. Sadeltak täckt med rött, enkupigt taktegel. Mot gatan är en frontespis under vilken huvudentrén ligger. Köksingång på gårdsidan. I sydöst finns en täckt uteplats.

Tigern 9, Malmögatan 31

Tigern 11, Falsterbogatan 7.

Byggnadsår: 1903-1910. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Murare Bengt Rasmusson. Funktion: Flerfamiljsbostad. Namn: Nybo.

Enligt Karl-Erik Anders "Det gamla Helsingborg del XIII" drev murare Rasmussons hustru Maria en sybehörsaffär i huset, och två av sönerna drev ett skrädderi på andra våningen.

Huset är tegelmurat i 2½ våning. Svart, slätputsad sockel, profilerad mot den vitputsade gatufasaden med gördel- och takfotsgesimser. Mot gatan är bottenvåningen svagt rusticerad och övervåningens fönster har putsade omfattningar. Svarta T-post- och helfönster. Sadeltak täckt med svart eternit, två takkupor på varje takfall. I gatufasaden finns en pilasteromfattad huvudentré och en balkong.

Tigern 12, Falsterbogatan 5.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad, tidigare bostad/skomakeri.

Tegelmurat 1½ planshus med källare. Sockeln är grovt putsad i grått, fasaden är ljus gråputsad med takfotsgesims. Vita spröjsade vertikalfönster. Sadeltak täckt med svart papp. Huvudentré i gatufasaden, mot gården är en förstuga med köksingång och en takkupa, byggd 1945.

Huset har nyligen genomgått en yttre varsam renovering. Det är en god representant för det äldsta bebyggelseskedet i Wilson Park.

Tigern 12, Falsterbogatan 5

Tigern 14, Kristianstadsgatan 22.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Flerfamiljsbostad, tidigare bostad/bageri.

Tegelmurat 1½ planshus med källare. Gråputsad sockel, fasaden vitputsad med hörnkedjor och gördelgesims i rött tegel. Grågröna fönsteromfattningar. Vita T-postfönster. Sadeltak täckt med röd, taktegelimiterande plåt, snickerier under taknocken i gavelröset. Huvudentréer mot gatan, täckta av en balkong, samt en frontespis. Mot gården är en två våningar hög utbyggnad med sidoentréer. 1936 byggdes entrén med balkongen och vindsvåningen fick nya fönster.

På tomten finns en carport uppförd 1978. (Omfattas ej av klassificeringen)

Tigern 14, Kristianstadsgatan 22

Tigern 15&16, Kristianstadsgatan 24&26

Tigern 15 & 16, Kristianstadsgatan 24 & 26.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Tvåfamiljsbostad.

Huset som består av två fastigheter är tegelmurat i 1½ plan med källare. Tegelsöcket, profilerad mot fasaden, som mot gatan och gården består av rött tegel lagt i kryssförband och på gavarna av vit

puts. Vita vertikalpost- och horisontalpostfönster, med röda alt. bruna karmar. Slagna fönstervälv. Sadeltak belagt med svart, korrugerad plåt, en takkupa på varje takfall. Mot gatan är två skärm-takstäckta huvudentréer, och mot gården två köks-ingångar med vindsydd i korrugerad plast. På tomten finns en grönpanelerad uthuslänga med pulpettak.

1966 tillkom vindskupan.

Övrig bebyggelse i kvarteret:

Tigern 3, Simrishamnsgatan 6.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Sockeln är spritputsad i grått och fasaden klädd med vit mexisten. Bruna vertikalpost- och helfönster. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt. Huvudentré mot gatan. På tomten finns en carport. 1984 fick huset ny fasadbeklädnad.

Tigern 3, 4 och 5, Simrishamnsgatan 6 - 10

Tigern 4, Simrishamnsgatan 8.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i två plan med källare. Sockeln är slätputsad i brunt medan fasaden är vitputsad och har profilerat våningsband och takfotsgesims. Bruna helfönster. Sadeltak täckt med svart, taktegelimiterande plåt. Gatuentrén markeras av pilastrar och en fronton. Nedanför finns en garagenerfart med bruna masonitdörrar. Mot väster är en balkong. 1914 förändrades takstolen, 1925 byggdes huset ut i söder, 1945 tillkom takfönster och en balkong, 1953 inreddes ett garage i källarvåningen, 1955

sattes nya fönster in och 1964 byttes dörrar, ett nytt fönsterparti tillkom och en förstuga revs.

Tigern 5, Simrishamnsgatan 10.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är tegelmurat i två våningar med källare. Brun sockel, fasaden beigeputsad. Bruna helfönster. Sadeltak täckt med svart taktegelimiterande plåt, under takfoten löper en gesims. Entré mot gatan.

Tigern 10, Falsterbogatan 9

Tigern 10, Falsterbogatan 9.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Arbetare A Duhs. Funktion: Bostad.

Tegelmurat 1½ planshus med källare. Gråputsad sockel, gulputsad fasad. Vita vertikalpostfönster. Sadeltak täckt med svart, korrugerad plåt, under takfoten löper en profil. Mot gatan är en frontespis, därunder den indragna huvudentrén med klinkeromfattning. Mot gården finns en frontespis. 1925 byggdes frontespisen mot gårdssidan, 1945 sattes nya fönster in mot gatan och köksingången fick ett tak.

Tigern 13, Falsterbogatan 3.

Byggnadsår: 1898-1903. Arkitekt: Okänd.

Byggherre: Okänd. Funktion: Bostad.

Huset är ett envåningshus med trästomme. Fasaden är reveterad och gulmålad med vita fönsteromfattningar. Vita spröjsade fönster. Sadeltak täckt med svart, korrugerad plåt. Mot gatan är en entréutbyggnad.

Huset är ett av stadsdelens allra minsta bostadshus och illustrerar byggandet kring förra sekelskiftet.

Kartbilaga

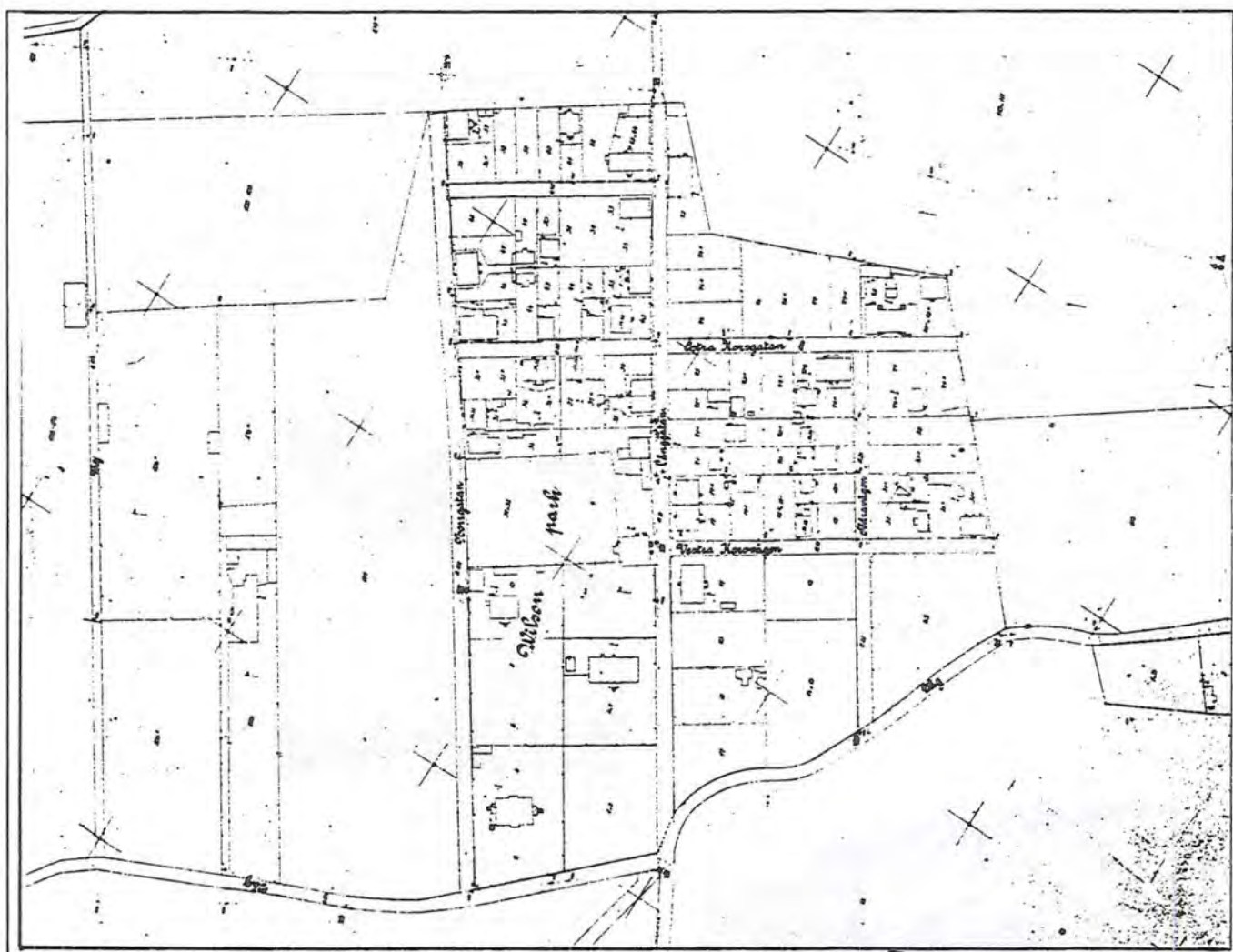

Fig 1. Wilson park, uppmätningsskarta från 1903. Stadsingenjörskontorets arkiv. Endast kvarteret nuvarande kvarteret Renen, Tigern, Lejonet samt delar av Kaninen, Geten och Igelkotten var bebyggda. Alla gatunamn har förändrats efter det att kartan upprättades. Nederst på kartan finns Köpingevägen, som har den gamla landsvägens slingrande lopp, medan gatunätet är strikt rätvinkligt.

Fig 2. Wilson Park och Anneberg 1910. Åtskilligt fler tomter är bebyggda jämfört med 1903 års karta, och det är i huvudsak inom landområdet Annebergs ägor som den nya bebyggelsen har tillkommit.

KÄLLOR OCH LITTERATUR

Litteratur om Wilson Park och Anneberg

Karl-Erik Ander (tidigare Olsson) har gett ut 15 böcker i en serie kallad *"Det gamla Helsingborg - och det nya, som kameran har räddat."* I flera band (exempelvis band XIII från 1993) tas bebyggelsen i Wilson Park och Anneberg upp, jämte fakta om husens historik, byggherre, invånare etc.

Bloom, E: *"Wilson Park - idyll från sekelskiftet. Nybyggarsamhälle som blev stadsdel."* Helsingborg 1987.

Helsingborgs historia har hittills utkommit i sju delar. Här ges fylliga beskrivningar om Helsingborgs utveckling inom en rad områden. Den sista volymen, som behandlar Helsingborgs bebyggelsehistoria 1862-1970, författad av Henrik Ranby, beräknas utkomma under 2003

Holmdahl, Carl: *Sinneslöanstalten Nyhem i Helsingborg. Sveriges landstings tidskrift 4/1927.*

Paulsson, G: *"Svensk stad. Från bruksby till trädgårdsstad."* Albert Bonniers förlag. Stockholm 1953.

Otryckt material

Helsingborgs museum:
Byggnadsinventering av Wilson Park och Anneberg genomförd av Lars-Eric Jönsson 1985/86.

Helsingborgs stadsbyggnadskontor:
Gällande detaljkartor för kvarteren Råven, Björnen, Hästen, Lejonet, Tigern, Renen, Kaninen, Ekorren, Geten, Igelkotten, Haren, Mullvaden, Hermelinen, Illern, Sobeln, Sebran och Pantern, Polstjärnan, Sirius, Karlavagnen, Orion, Saturnus och Regulus.

Bygglövsansökningar för bebyggelsen i kvarteren Råven, Björnen, Hästen, Lejonet, Tigern, Renen, Kaninen, Ekorren, Geten, Igelkotten, Haren, Mullvaden, Hermelinen, Illern, Sobeln, Sebran och Pantern, Polstjärnan, Sirius, Karlavagnen, Orion, Saturnus och Regulus.
Stadsplan över farmarna 108, 110-114 samt del af farm 109. Upprättad 1910 av S Ewald och PO Hallman, fastslagen 1913.

Karta öfver Helsingborg. Upprättad år 1916 av Stadsingeniörskontoret i Helsingborg.

Allmänna råd inom byggnadsvård

Adlercreutz, T (red): *"Kulturmiljövården, en sammanställning av gällande författningar."* Riksantikvarieämbetet och CE Fritzes AB. Stockholm 1992.

Antell, Olof: *"Taktegel och tegeltak."* Byggforskningsrådet. Stockholm 1986.

Barup, K m fl: *"Handbok i sydöstsånsk byggnadsteknik."* Sydöstra Skånes Samarbetskommitté. Simrishamn 1983.

Boverket/Riksantikvarieämbetet: *"Kulturmiljön i planeringen, råd och exempel."* Boverkets allmänna råd 1992:1. Karlskrona 1992.

Byggnadskultur. Tidskrift utgiven av Svenska föreningen för byggnadsvård.

Dreijer, Claes m fl: *"Arkitekter om färg och måleri."* Byggeförlaget. Stockholm 1992.

Golv, fönster och färg. Liten hjälpredda vid vården av skånska hus och gårdar, utgiven av Föreningen Skånska gårdar.

Hidemark, Ove m fl: *"Så renoveras torp och gårdar."* ICA-förlaget. Västerås 1986 (fjärde uppl.).

Kulturmiljövård. Tidskrift utgiven av Riksantikvarieämbetet.

Riksantikvarieämbetet: *"Byggnadsmåleri med traditionella färgtyper"*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm 1985.

Riksantikvarieämbetet: *"Fönster. Historik och råd vid renovering"*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm 1988.

Riksantikvarieämbetet: *"Järnplåt. Anvisningar för underhåll och reparation"*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm 1980.

Riksantikvarieämbetet: *"Äldre papptak. Historik och renovering"*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm 1985

Detta bevarandeprogram behandlar Wilson Park och Anneberg i Helsingborg. Områdets bebyggelse består av både enfamiljshus och flerfamiljshus av många olika kategorier från hela 1900-talet. Bevarandeprogrammet redovisar stadsdelens framväxt och utveckling och beskriver de olika bebyggelsemiljöerna.